

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

VOL. LIX

Spalis — October 30, 1974 Nr. 81

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

UŽSIENIO POLITIKA

Kongresui įgaunant vis daugiau galios

Prezidentas Fordas išpėjo praeitą savaitę, kad demokratams dar daugiau savo atstovų pravedus į kongresą, administracijos vedama užsienio politika atsidurs pavojuje ir tuo pačiu pasaulinės taikos išlaikymas: "peace could be in jeopardy". Žinia, tai buvo pasakyta prieš rinkiminės propagandos įkarštyje, kada paprastai mažiausia skaitomasi su tiesa. Nepaisant to, negali sakyti, kad čia visai nebūta tiesos. Niekur taip neišnaudojama užsienio politika vidaus politikos apskaičiavimams kaip JAV-bėse ir tai, žinoma, kenkia viso krašto interesams.

Imkim, pavyzdžiui, žydų emigracijos iš Sovietijos klausimą. Prieš kiek laiko, administracija pasiūlė įstatymą, kuris jai duotų laisvesnes rankas užsienio prekybos srityje, tarp kitko jai leidžiant savo nuožiūra pritaikyti "didžiausio palankumo principą" kitiems kraštams. (Pagal tą principą, sumažinus muitus ar davus kokių kitų lengvatų vieno krašto tam tikriems gaminiams, tas pats taikoma ir visiems kitiems kraštams, su kuriais sutarta laikytis to 'didžiausio palankumo principo'). Kandidatas į demokratų prezidentus senatorius Henry (Scoop) Jackson pasiūlė to principo pritaikymą komunistiniams kraštams susieti su emigracijos iš jų laisve. Praktiškai klausimas sukosi apie žydų emigraciją iš Sovietijos į Izraelį ir netiesiogiai į JAV laisvę. Niekam nepaslapstis, kad žydų simpatijos kandidatui yra labai svarbios, mažiau aišku, ar toks išsiderėjimas sutampa su JAV interesais. Visų pirma, jei gaunama nuolaida iš Maskvos, už tai reikia ir jai ką nors duoti. Jei taip, ar

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

negeriau išsiderėti ką nors kito svarbesnio, pvz. ginklų tiekimo šiauriniam Vietnamui ar arabų valstybėm sumažinimą. Antra, oficialiai surišti emigraciją su prekyba nėra kaip. Neoficialiai, žinoma, galima dėl visko derėtis ir emigracija tokiam biznyje dažnai figuruoja. Vakarų Vokietija, atsilygindama už nacių padarytas skriaudas, visados išsiderėdavo savo tautiečių repatriacijas. Net Nepriklausomoje Lietuvoje buvo žinoma keletas atsitikimų, kada sovietai leido išvažiuoti aukštesnių pareigūnų giminėms.

Nixonui kritus natūrali kova tarp prezidentūros ir kongreso palinko paskutiniosios institucijos naudai.

Buvo surasta formulė, kuri visiems buvo priimtina, bet palankiausia senatoriui Jacksonui. Kissingeris parašė Jacksonui laišką, kad jis gavęs Kremliaus patikinimą, kad asmenys siekia išvažiuoti iš Sovietų Sąjungos nebus persekiojami, o Jacksonas savo atsakyme paminėjo, patyręs, kad sovietai leisdą išvažiuoti šiais metais 60,000 žmonių (1973 metais išvažiavo 35,000). Patys sovietai, aišku, nedavė, kad nieko apie tai nežino. Faktinai jie oficialiai visai neįsipareigojo ir prezidentas Fordas vėliau rado reikalo paaiškinti, kad Jacksono minimas skaičius gali būti netikslus, nes sovietai ko gero neras tiek norinčių išvažiuoti...

(Nukelta į 2 psl.)

DIDŽIOJI BRITANIJA KRYŽKELĖJE

LAIŠKAS IŠ ANGLIJOS

D. Britanija vis negali išbristi iš bėdų, kurios persekioja ją jau eilę metų. Ne taip seniai Kipro įvykiai, Rodezinos nepaklusnumas ir vis tebesitiesiantis šiaurinės Airijos kruvina ir nuožmi konvulsija, iš kurios negalima pasitraukti, pabėgti, nors ir labai norima.

Bet ir vidinis gyvenimas tapo sukrėstas, kai š.m. vasario mėnesį konservatorių ministras pirmininkas Heath, turėdamas virš metų laiko iki rinkimų, staiga palaido parlamentą, paskelbdamas naujus rinkimus. To priežastis buvo vyriausybės susidūrimas su angliakasių prof. sąjunga, kuri atmetė išleistą potvarkį, tvarkanti algų pakėlimą. Veltui buvo nurodoma, kad jei didelės galingos prof. sąjungos gaus

ko jos reikalauja, silpnės vis labiau skurs ir atsiliks. Vienų laimėjimas bus kitų saskaiton. Tačiau žibalo krizei prasidėjus, angliakasiai pasijuto visagaliai.

Piketininkams vartojant net fizinę jėgą, neleidžiant pristatyti užpirtų anglių elektros jėgainėms, pramonė buvo priversta trumpinti darbo laiką, pradėta dirbti tik tris dienas savaitėje.

Tokiai padėčiai susidarius, Heath, konservatorių vadas, nutarė kreiptis į tautą, tikėdamasis, kad tauta paremsianti jį kovoje su prof. sąjunga.

Prasidėjus rinkiminei kampanijai, Wilsonas, darbo partijos vadas, rodėsi pasimetęs ir netikras. Jis prarado replikų aštrumą ir jo iškalbingumas irgi gerokai šlubavo. O to priežastis buvo gan aiški. Krizės metu tautą galėjo masiškai pasisakyti prieš arogantišką profesinę sąjungą, kurios kai kurie komunistuojantieji vadai nedviprasmiškai grasė vyriausybei. Vėl, paties Wilsono nepastovumas, savotiškas lankstumas irgi galėjo daug ką atbaityti. Krito į akis jo oportunistiškas su Europos Ekonominės Bendruomenės. Savo metu, vykdamas į Paryžių prarūšytis, kad priimtų į ją, pabrėžė, kad jis nepriims 'ne', taigi ruošėsi sutik-

Cleveland State University dešimtmečio išskilmėse prof. dr. Romualdas Kašuba buvo apdovanotas Distinguished Faculty atžymėjimu ir pinigine premija už pavyzdinę dėstytojų, mokslinių darbų ir pasireiškimo bendrame akademiname gyvenime. Nuotraukoje momentas iš premijos įteikimo išskilnių universiteto auditorijoje. Iš kairės stovi: prof. dr. Romualdas Kašuba, J. Maurice Struchen, Chairman of Society National Bank, former Chairman of CSU Board of Trustees, dr. Walter B. Waetjen, President of the University ir dr. John A. Flower, Vice President for Academic Affairs. CSU nuotrauka

Cleveland State Universitete pagerbtas
prof. dr. Romualdas Kašuba

Cleveland State University, švėsdamas pirmus dešimt metų kaip valstybinis universitetas (prieš tai Fenn College), apdovanojo profesorius Roger W. Binkley,

ti su visomis sąlygomis. Tačiau de Gaulle ir negalvojo įjungti D. Britaniją į tą bendruomenę.

Vėliau Heath'ui pavykus patekti į ją ir ortodoksiškai britų opinijai pasisakius prieš tą istoriją, Wilsonas tuojaus persoko į priešingą vagoną, apkaltino konservatorius dėl sunkių sąlygų priėmimo ir pažadėjo, jei jis laimės rinkimus, leisias ir pačiai tautai balsavimo keliu apsispręsti dėl šio reikalo.

Tada su Wilsonu keliavęs į Paryžių užsienių reikalų ministras G. Brown viešai pasmerkė šį Wilsono kailio išvertimą, tvirtindamas, kad darbo partija būtų sutikusi su tomis pačiomis sąlygomis, jei tik būtų įleista į bendruomenę.

Opinijos 'puliai' visą laiką rodė konservatorių laimėjimus, bet prieš pat rinkimus netikėta pagalba Wilsonui.

(Nukelta į 2 psl.)

Romualda Kašubą ir Eleanor B. Schwartz Distinguished Faculty atžymėjimu ir pinigine premija. Šie atžymėjimai buvo pirmieji iš tokių numatomų Cleveland State University premijų.

Šie atžymėjimai buvo įteikti už pavyzdinę dėstytojų, mokslinių darbų ir pasireiškimo bendrame akademiname universiteto gyvenime. Premijų laimėtojai buvo parinkti universiteto profesūros, administracijos, studentų ir alumnų komitetais.

Šiuo metu Cleveland State University turi virš 16,000 studentų šešiose kolegijose.

Dr. Romualdas Kašuba, buvo pakeltas į pilnus profesorius nuo 1972 m. ir dė-

to CSU nuo 1968 metų. Prieš tai yra dirbęs TRW, Inc. kaip vibracijų grupės vedėjas. Prof. R. Kašuba yra įtrauktas American Men and Women of Science saraše, yra registruotas profesinis inžinierius ir priklauso eilei profesinių ir garbės korporacijų. Jis yra vienas iš pagrindinių Optimum Metric Fastener sistemos išvystytojų. 1972 buvo vienas iš International Conference of Gearing and Transmissions organizatorių. Prof. R. Kašuba yra autorius visos eilės mokslinių straipsnių mašinų dinamikos srityje. Šiuo metu taip pat atlieka mokslinius tyrimus dantračių dinamikoj pagal NASA Research Contract.

Iš CSU informacijos spaudai.

PASMERKĖ RUSŲ KOLONIALIZMĄ

The British League for European Freedom surengė š.m. spalio 12 ir 13 d. Žiurichė "Laisvės, Tautų Nepriklausomybės ir Dekolonizacijos konferenciją". Konferencijon, tarp kurios rengėjų buvo ir Muenchene veikiąs ir ukrainiečio Y.

Stetzkovo vadovaujamas "Antibolševikinis Blokas", buvo sukviešti atstovai visų kraštų, kurie arba tiesiogiai Maskvos okupuoti arba kurie paversti sovietų satelitais. Kaip lietuvių atstovas dalyvavo Dr. A. Gerutis, Berne.

Konferencija pasisakė prieš Maskvos vykdomą svetimų kraštų aneksiją, jų kolonialinį išnaudojimą ir rusinimą, be to, iškėlė reikalavimą, kad visoms Maskvos paglemžtomis tautoms būtų grąžinta laisvė. Dr. A. Gerutis pasiūlius, į rezoliuciją buvo įtrauktas reikalavimas, kad po to, kai atšauktas Muencheno susitarimas, taip pat būtų anuliuotas gėdingas Stalino - Hitlerio paktas.

Konferencijos nutarimai bus įteikti Ženevoje posėdžiaujančiai Europos 'saugumo' konferencijai.

Be lietuvių, konferencijoje dalyvavo latvių, ukrainiečių, gudų, georgiečių, centralinės Azijos tautų, rumunų, vengrų, čekų, kroatų ir kitų tautų atstovai.

Konferencijai pirmininkavo The British League for European Freedom Londono pirmininkas D.A. Martin.

DAIL. JONUI RIMŠAI SUTEIKĖ
GARBĖS PROFESORIAUS TITULĄ

Prof. dail. Jonas Rimša V. Maželio nuotrauka

DAIL. JONUI RIMŠAI, gyv. Santa Monicaje, Kalifornijoje, Bolivijos universitetas Sucr mieste, už nuopelnus Bolivijai suteikė garbės profesoriaus titulą.

J. Rimša, gyvendamas Bolivijoje buvo su vyriausybės parama įsteigęs meno akademiją, kuri išugdė 20 pirmųjų dailininkų Bolivijoje, sudarančių pagrindą krašto meno vystymuisi ir galimybę steigti universitetą meno fakultetą.

J. Rimša buvo kviečiamas šiam fakultetui vad-

vauti, bet dėl pablogėjusios sveikatos, kvietimo nepriėmė.

1949 m. Bolivijos vyriausybė J. Rimšą apdovanojo žymiausiu krašto Kondoro ordinu ir suteikė jam Bolivijos garbės piliečio titulą.

J. Rimša, kuriam yra 71 m., pernai turėjo sunkią operaciją ir dabar pamažu taisosi.

Jo kūrinių paroda suruošta Bolivijos sostinėje La Paz meno muziejuje. Šiai parodai surinkti darbai iš privačių kolekcijų ir prezidentūros.

Rochesterio skautų ir skautų Dainavos vietininkija spalio 5 ir 6 d. iškilmingai paminėjo savo veiklos 25 metų sukaktį. Į šventę atsilankė Vyr. skautininkė L. Milukienė iš New Yorko ir daug svečių iš kitų miestų. Nuotraukoje skautės ir skautai su viešnia v.s. L. Milukiene. V. Bacevičiaus nuotrauka

DIDŽIOJI BRITANIJA KRYŽKELĖJE...

(Atkelta iš 1 psl.)

sonui atėjo iš visai netikėtos pusės, būtent iš pačių konservatorių. Darbdavių federacijos sekretorius Adamson staiga liautėlėjo, kad konservatorių partijos išleis tas potvarkis, draudžias kelti algas virš nustatyto procento yra neįgyvendinamas. Toks prisipažinimas padarė sprogstančios bombos išpuolį. Tas pasisakymas konservatorių partijai buvo lygus žemės drebėjimui, atėmęs jiems visą pagrindą iš po kojų. Adamson apsižiūrėjo liautėlėjęs kvailystę, pasiūlė atstatausdinti, bet žala jau buvo padaryta. Wilsonas pačiupo šį liapsusą ir išnaudojo jį puikiai, atgaudamas visą prarastą pasitikėjimą. Ne gana to, tam tikroje grupėje žmonių labai populiarius konservatorių seimo narys Powell, būdamas aršus Europos bendruomenės priešas paragino konservatorius balsuoti už darbo partiją.

Apskritai E. bendruomenė suskaldė D. Britaniją į du lagerius. Vieni, imperijai griuvus, nemato kitos išeities, bet jungtis su Europos kontinentu ir tokiu būdu tikisi apginsią ir laisvę ir prekybą ir dar turėsia įtakos pasaulyje. Kiti dar tik į savo didybę, galvoja esą pranašesni už kitas tautas, arogantiškai nematą tikrovės. E. Powell kaip tik jungia pačią fanatiškiausią britų masę. Ne tik jis priešingai E. bendruomenei, bet jis iškeltų ir indus bei pakistanečius iš salos ir dėl to jo balsas gan populiarius. Powell'ui rūpėjo konservatorių pralaimėjimas ir dėl kitos priežasties. Anot jį žinančių, jis nekenčia Heath'o, siekias valdžios, trokštas ateiti į ją kaip Didž. Britanijos gelbėtojas. Jis tikisi, kad sunkiuoju metu tauta pasisukianti į jį. Juk ir Churchillis buvo maištininkas savo partijoje.

Trečioji aplinkybė, gal paveikusi balsuoti už Wilsoną – žiemos laikas. Trūkstant anglių, bijant kad bus išjungta elektra, dujos, daugelis norėjo bet kokia kaina

UŽSIENIO POLITIKA

(Atkelta iš 1 psl.)

Jei visas tas įvykis ką irodo, tai tik tiek, kad gyvenimas nėra visai rimtai tvarkomas, kad jis greičiau pilnas sunkiai įtikėtinų prajovų. Kitas panašus atsitikimas buvo su kongreso nutarimu sustabdyti karinę paramą Turkijai, kuri yra būtina JAV apsigynimo planam Viduržemio jūros baseine. Kadangi graikų kilmės piliečių JAV yra daugiau negu turku, kongresas rado reikalo tą pagalbą, kuri siekia palyginti mažos 6 milijonų dolerių sumos, susieti su Turkijos laikysena Kipro saloje. Prezidentas tai vetavo, tačiau vėliau buvo pasiektas kompromisas.

Savaime aišku, kad tokie atsitikimai apsunkina aiškios užsienio politikos vedimą. Kremlis jie paskatina palaikyti kontaktus su atskirais JAV politikais ir manevruoti tarp jų nesutikimu. Bet daugiausiai kol kas JAV užsienio politikai pakenkė Nixono pavarymas. Pats Kissingeris pareiškė N.Y. Times James Restonui: "Tikroji tragedija buvo Watergate, nes man atrodo, kad prasidėjus 2-ram Nixono prezidentavimo terminui, dėl pasikeitusių aplinkybių, mes turėjome progos kurybinėm galimybėm, kuriomis galėjome pasinaudoti.

Bet vietoje to mes turėme suvartoti visą savo energiją tam, kad jau pasiektą išlaikyti..."

susitarti su angliakasiais. O buvo tikra, kad Wilsonas sutiks su visais unijos reikalavimais.

Po rinkimų paaiškėjo, kad laimėjo darbiečiai, bet jie negavo absoliučios balsų daugumos. Konservatoriai, susijungę su liberalais, dar galėjo sudaryti vyriausybę, bet liberalai surinkę 6 milijonus balsų, apsvaigo savo laimėjimu ir atsisakė jungtis, tikėdamiesi per artimuosius ateinančius rinkimus, o dėl jų neabejota, pasidarys dar pajėgesni.

Kaip ir buvo laukta, darbiečiai tuojau sutiko su visais angliakasių prof. sąjungos reikalavimais. Viskas grįžo į normalias vėžes, bet kartu karštingai ruošiasi naujiems rinkimams. Konservatoriai ir liberalai ir nemane tuo tarpu versti Wilsono vyriausybės, žinodami, kad laikas gali jiems tik padėti. Pasaulinė krizė ir darbo partijos programa suvalstybinti visą eilę imonių sustabdė kapitalą plaukiantį į pramonę ir pradėjo augti bedarbių skaičius. Greita imonių apkrovimas mokesciais, pasirodė toks sunkus, kad jos pradėjo bankrutuoti. Angliakasiai, gavę stambų pakėlimą, žadėję pakelti produkciją, priešingai – ją sumažino, reikalaudami naujo pakėlimo. Kitos unijos irgi sukuto reikalaujamos aukštesnių atlyginimų. Tai gi darbiečiai turėjo ryžtis, kol padėtis nepasunkėjo. Čia Wilsonas padarė labai gudurų žingsnį. Jis išgavo iš profesinių sąjungų kongreso pažadėjimą, vadinamą "Social contract", kad prof. sąjungos savanoriškai nereikalaus išpūsto algų pakėlimo.

Į tą susitarimą daug kas žiūrėjo ir žiūri labai skeptiškai, tikėdamas, kad praktiškai jis neturės didelės reikšmės, bet propagandai tai buvo stambus laimėjimas. Wilsonas, paskelbęs spalio 10 dienos rinkimus į parlamentą, pradėjo kalti britams tą "social contract" kaip vienintelę išeitį iš susidariusios sunkios padėties, klausdamas, ar tauta norinti turėti gražų sugyvenimą su darbininkais, ar vėl turėti konservatorius ir jų konfliktą su profesinėmis sąjungomis bei trijų dienų darbo savaitę. Ir Wilsonas šį kartą jau buvo kitoks, pilnas energijos ir aštrumo, jausdamas laimėjimą.

Konservatoriai tuo tarpu po netikėto pralaimėjimo buvo labiau pasimėtę. Nė driso potvarkiais tvarkyti profesinių sąjungų, vietoje to to akcentavo Heath'o principų pastovumą, sąžiningumą, žadėdami apjungti tautą, įtraukdami į kabinetą ir kitų partijų žmones. Taigi jų šūkis buvo tautos vienybė krizės metu. Powell vėl šuktelėjo, kad balsuotų už darbiečius, apkaltindamas konservatorius už finansinį nesugebėjimą, kuris privėdė prie krizės. Tuo tarpu liberalai, tikino, kad jau atėjo laikas baigti dviejų partijų sistemą, kad tik liberalai gali inešti ir naujų idėjų ir naujo pasiryžimo į parlamentą. Jie pasigrobė ir konservatorių pamestą mintį: potvarkiais reguliuoti algų pakėlimą. Jų pastangos buvo didelės ir nuotaika puikiausia.

Televizija, radijas ir laikraščiai buvo pilni tos propagandos, apkurto ausys nuo jos, o tuo tarpu rezultatai nuvylė visas tris partijas. Darbo partija, kad ir gavo šį kartą absoliutinę balsų daugumą, bet tik 3 balsai teskyrė nuo katastrofos. Konservatoriai antrą kartą pralaimėjo, bet daugiausia nukentėjo liberalai netekę pusės milijono balsų. Tačiau darbo partija, kad ir turėdama tokia mažą persva-

ra, atrodo, galėsianti išsilaikyti visus penkerius metus, nes vargu ar kitos partijos galės susiblokuoti dėka skirtingų interesų, nes škotų, valų, nacionalistai ir šiaurės airių unionistai turi ir turės kitas ambicijas.

Ko bus galima tikėtis iš darbiečių? Žinoma, suvalstybinimo visos eilės imonių, bet partijos kairysis sparnas reikalauja sumažinti apsiginklavimo lėšas, nes tik tada bus galima įvykdyti darbiečių programą, paskelbtą rinkimo manifeste. Tai gi pirmoje eilėje Nato pajėgos vėl susilpnės. Kairysis partijos sparnas reikalauja pasitraukti iš E. Bendruomenės, Wilsonas pažadėjo balsavimo keliu išspręsti šį reikalą. Kažin kokie bus rezultatai to balsavimo, nes prieš kairiųjų prisidės visas fanatiškas dešinysis elementas ir naivusis, kuris galvoja, kad uženka būti britu, kad kiti skolintų ir remtų jį.

Jei D. Britanija pasitrauks iš Europos, susilpnins ją ir sustiprins Maskvą, kuri labai priešiinga E. bendruomenės idėjai.

Wilsonas, būdamas gudurus politikas, aiškiai mato gresiančius pavojus, ir po metų kviesdamas britus prie rinkimų urnų, kad pasisakytų dėl E. bendruomenės turėtų paraginti balsuoti už ją, bet tada tektų vėl keisti kailį. Idomu, kas laimės: tuštumas ar sveikas protas.

Tuo tarpu eilinis britas net neįjunta, kad tik Amerikos pajėgos Europoje užtikrina jam tą jo įprastą gyvenimo būdą. Netrukus matysime, ar britai pribrendę pasukti nauju keliu, ar, isikabinę į savo mirusią didžią praeitį, atmes Europą ir žengs į aklą galą. R.G.

laiškai Dirvai

TĖVŲ NAMELIAI BRANGŪS

Dėl šio vadovėlio daug rašalo išlieta ir kai kam daug nervų prigadinta. Praėjusiame Lietuvos Fondo narių suvažiavime, dėl šio kontraversinio vadovėlio iškėliau klausimą ne Lietuvos Fondo vadovybei, bet dalyvavusiam Švietimo Tarybos pirm. S. Rudžiui sulaukti tikslaus ir įtikinančio paaiškinimo. Deja, Švietimo Tarybos vadovas į pateiktus klausimus tiesiogiai neatsakė, o tik gynė ir gyrė vadovėlio tinkamumą ir jo reikalingumą skirtam tikslui.

Kai kurie laikraščiai vėliau rašė, kad aš metęs kaltinimą L. Fondo vadovybei už pinigų švaistymą kontraversiniams reikalams. To kio užmetimo aš niekad nesu padaręs L. Fondui, nes gerai žinau, kad švietimo reikalams pinigai skiriami pagal Švietimo Tarybos patiktas sąmatas, o ne kokiam konkrečiam vienam tikslui. Antra vertus, L. Fondas nesigilina ir netikrina leidinių turinio, nes tai yra mokytojų ir švietimo vadovų pareiga.

Tame pačiame Fondo suvažiavime, tarp kitų, vadovėlio ginti išėjo ir Lietuvos mokytojų s-gos pirm. J. Kaunas. Anot jo, visiems vadovėlis esąs geras, tik Marquette Parko pensininkai juo yra nepatenkinti. Toks pasakymas parodė, kad negalint iš esmės atremti vadovėliui daromų priekaištų, stengiamasi suniekinėti priekaištautojus.

Neseniai mūsų spaudoje yra pasirodė du būdingi pasisakymai dėl minėto vadovėlio. Per du Akiračių nu-

merius vadovėlių plačiai paanalizavo dr. Zenonas Rekašius. Nekalbant apie kitus išvedžiojimus, galutinėje išvadoje jis parašė, kad šis vadovėlis mokyklos penktam skyriui yra netinkamas. Dr. Z. Rekašius savo kritines pastabas pareiškė, kaip suinteresuotas to amžiaus vaikų tėvas.

Antras vadovėlio "Tėvų nameliai brangūs" įvertinimas, paskelbta Tėviškės Žiburių 1974 m. rugsėjo 19 d. Nr. 38 žinomo pedagogo ir kelių vadovėlių autoriaus, buv. PLB Švietimo vadovo Antano Rinkūno. A. Rinkūnas vadovėlį vertina kritiškai trimis požūriais: turinio, metodologijos ir politikos. Jis randa vadovėlyje daug gerų dalykų, bet iškelia ir neigiamus. Šių dviejų vyrų vadovėlio įvertinimai

yra pakankamai pagrįsti ir priimtini dėmesin.

Man įdomu, ką dabar pasakys Krašto valdybos švietimo vadovas į buv. PLB-nės švietimo vadovo kritišką pastabas, dėl vadovėlio tinkamumo apskritai ir dėl jame prakištos politinės propagandos išskirtinai?!

Mokytojų s-gos pirm. J. Kaunui turėtų būti aišku, kad Marquette Parko pensininkai teisingai suvokė vadovėlio žala jaunimui ir pirmieji pakėlė aliarmą. Pasirodo jie ir neklydo.

VIENYBĖS Girkakaliui dabar siūlau pasikastyti tokią vietą, kuri dažniausiai niežti.

Kol rimti pedagogai nebuvę šio vadovėlio ("Tėvų nameliai brangūs") neigiamai įvertinę, buvo galima ginčytis ir diskutuoti, bet dabar šį vadovėlį Švietimo Taryba tuojau turėtų išimti iš mokyklų.

Tie, kurie šį vadovėlį gina ir bruka į mokyklas, matyti turi savo tikslą.

A. Juodvalkis

Dėl "Bendruomenės skilimo"

Prašau įdėti "Dirvoj" šį mano paaiškinimą.

"Dirvos" 1974 spalio 23 n. ry p. Emilijos Čekienės straipsnyje apie mane pasakyta, esą aš lietuvių radijo bangomis New Yorke pranešęs, kad Lietuvos Bendruomenėje atsirado savavaliujančių ir jos įstatų nesilaikančių žmonių.

4. Bet su tokiais žmonėmis susiduria kiekviena tauta ir kiekvienas kraštas. Nor maliomis sąlygomis esama priemonių jiems sudrausminti. Lietuvių Bendruomenėje tokių priemonių neturi, nes remiasi tik ją sudarančių lietuvių gera valia.

5. Nemanau, kad Lietuvos Bendruomenės skaldymo pastangos jau yra taip pat jos suskilimas "į dvi". Tai tėra jos sveikame kūne atsiradusi nemaloni žaizda, kurią reikia gydyti.

Su tikra pagarba

Stasys Barzdukas

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6815 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS

LAI DOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

PRODUCTION SUPERVISOR

A powdered metal parts plant has immediate openings for supervisors or potential supervisors. Powdered metal experience is necessary. But prior supervisory experience is not required. This is an excellent promotional opportunity for someone wanting to get ahead. Excellent starting salary and benefits. Sent resume or call Bill Parsons, Personnel Manager.

FEDERAL-MOGUL CORPORATION

2160 Eastern Ave. Gallipolis, Ohio 45631

Telephone (614) 446-9211

WANTED AT ONCE 1ST CLASS SKILLED DIE SETTERS

1st & 2nd Shift

MUST HAVE JOB SHOP EXPERIENCE

The successful applicant will possess several years of related work experience in the above areas. A clean shop competitive wages and an excellent company benefit program await the individual selected for these positions.

Please phone or make application in person to:

Columbia Metal Stamping Division

UNITED SCREW & BOLT CORP.

11900 Harvard Avenue, Cleveland, Ohio 44105

216-561-6100

An Equal Opportunity Employer M/F

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE — PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIK

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA

P. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS
ASSOCIATE EDITOR ALEKSAS LAIKONAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published two times a week every Wednesday and Friday by American Lithuanian Press Radio Ass'n. Viltis, Inc. • Subscription per year \$13.00 • Single copy 15 cents.

Dirva išeina trečiadieniais ir penktadieniais.
Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 15 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nepaspausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

AUGA ATOMINIUS GINKLUS TURINČIŲ VALSTYBIŲ KLUBAS

Štai 29-ri metai prabėgo, kai JAV, 1945 m. rugpjūčio mėn., stengdamiesi kuo greičiau užbaigti savo piliečiams ligi gyvo kaulo įkėrusį II-jį Pas. karą, išsprogdino dvi A-bombas ant Japonijos Nagasaki ir Hirošima miestų. Šių dviejų pasibaisėtinų bombų panaudojimas privertė Tekančios Saulės Kraštą besalyginiai kapituoliuoti JAV kariškių galybei. Gi bombų sprogdimas, lyg kokio uragano sukeltoji banga, psichologiškai pasiekė viso pasaulio tolimiausius užkampius. Žinoma, po jų išsprogdinimo komunistų agitatoriai dar nedrįso šaukti, kad "Janki go home!". Gi visi tikros taikos ištroškę žmonės laukė, kad Š. Amerika, panaudodama savo kariską pranašumą, privers Staliną ir komunizmą nusilenkti savo valiai. Tada, II-jo Pasl. karo pabaigoje gal nė viena valstybė, išskyrus JAV ir SSSR, negalėjo pagalvoti apie kitai savo valios primetimą.

Tačiau JAV to meto vadovaujantieji demokratų politikai, perdėm persunkti pataikavimo bolševikams ir neapykantos naciams dvasia, visiškai nesuvokė Š. Amerikai Apvaizdos paskirtos istorinės misijos. Vieton to, kad visą Europą išlaisvintų iš bolševizmo replių ir joje igyvendintų demokratinius principus, buvo stengiamasi įkurti Izraelį, šį, naujų nesantaikų ir Art. Rytų karų židinį. Ir šiandien mes ir vėl esame tos JAV paikos politikos gyvi liudininkai, kuri ėmėsi "pasaulio policininko" vaidmens šiam darbui visiškai nepasiruošusi.

Beveik ištisą dešimtmetį A-bombų valstybių klubas buvo pastovus ir jam priklausė: JAV — 1945 m., SSSR — 1949 m., (pasiekusi šios garbės šnipų dėka) Anglija — 1952 m., Prancūzija — 1960 m. ir R. Kinija — 1964 m. Ir gana nelauktai į šio klubo narių skaičių niekieno neskatinama šėtoji Š. m. gegužės mėn. išrašė ir Indija! Savo įstojimą ji paskubėjo melagingai patvirtinti, kad "girdi atomas tebus sprogdinamas tik taikingiems tikslams". Pagal Time, nesama jokios abejonės, kad per ateinančią dešimtmetį dar ir šios valstybės pasigamins A-bombas: Argentina, Brazilija, Iranas, Izraelis, Italija, Japonija, Pakistanas, P. Afrika, P. Korėja ir V. Vokietija.

Iš visų virš išvardintų valstybių Izraelis galėtų labai greitai pasigaminti A-bombą. Jau nuo 1950 m. Izraelio didžiulis reaktorius Dimona vietovėje, Negev dykumoje gamina tokia bomba reikalingas medžiagas. Savo reikalams Izraelis jau dabar galėtų turėti pagamintų apie 13-ka tokių bombų.

Pagal naujausius duomenis dar 14-ka valstybių taip pat galinčios, kiek vėliau, prisijungti prie šio klubo, būtent: Alžiras, Bang

ladeš, Belgija, Čilė, Kolumbija, Indonezija, Ispanija, Pietų Arabija, Portugalija, Š. Korėja, Šveicarija, Turkija ir Venezuela.

Mat, šiuo metu A-bombos techniškoji gamybos pusė jau nesanti jokia paslaptis. Jau 1961 m. JAV leido atspausdinti, su visais brėžiniais šios bombos pagaminimo instrukciją, nurodymus kokius sunkumus Amerika sutiko gamindama Hirošimos tipo bombą! Šią knygėlę galima nusipirkti tik už \$4.00 JAV Prekybos Ministerijoje. Gi pagal Virginijos Valstijos Universiteto profesorių Mason Willrich, A-ginklų ekspertą, "kiekviena valstybė už 15-ka milijonų dolerių galinti pasigaminti 10 kg. svorio A-bombos galvutę. Ir tokia pinigų suma, savo saugumo reikams galinti paimti iš savo biudžeto net ir labai neturtinga valstybė", sako Willrich.

Tačiau visa bėda, kad šiuo metu A-bombų mėgėjai dar negali, kiek tik nori, prisipirkti suskaldytų atomų U-235 ir Pu-239 pavidale. Gi tokiems sprogmenims pagaminti įmonės šiuo metu kainuoja apie du milijonus dolerių!!! Na, ir jų pardavimo kontrolė yra griežtokia ir neužtenka turėti daug dolerių, kad tas medžiagas nusipirkti. Štai čia ir glūdi "didžiausia bėda", kad ligi šio meto šios bombos dar nėra pardavinėjamos, kaip liepos 4 d. šventei skiriami ferverkai.

Bet ir paskutinė kliūtis bus greitai nugalėta, kai tik atpigs A-sprogmenų gaminimas. Šioje kryptyje jau yra padaryta žymi pažanga: ligi 1980 m. Pu-239 sprogmenų būsią sukaupia apie 1,000,000 svarų, reikalingų civilinio naudojimo atominėje pramonėje. Ir tik 22 svarų reikia A-bombai, kad sugriauti vidutinio dydžio miestą. Ar šį ginklavinimą galės sutrukdyti Jungtinių Tautų organizacija?

STUDENTIJOS VINGIAI

Tėviškės Žiburiai spalio 10 d. savo vedamajame "Studentijos vingiai" rašo:

"Mūsų studentijos veikla iki šiol ėjo kylančiais ir krin-tančiais vingiais. Kartais atrodavo, kad jos visai nebėra, kad ji palaidota. Po ilgėsio ar trumpesnio laikotarpio, žiūrėk, ji ima ir vėl atgyja. Staiga atsiranda naujų pajėgų, kurios sugeba išjudinti ir snūduriuojančių mases. Emigracijos pradžioje studentų veikla buvo labai gyva, judri. Atrodė, ji niekad nesibaigs. Įvyko betgi kitaip. Po eilės metų pasitraukė veiklieji vadai, išėjo į profesorius, išvirtino kitose profesijose, o jaunesnės kartos studentai jau ne-

"Lietuviai Televizijoje" valdyba. Sėdi iš kairės Justinas Šidlauskas, Eleonora Lukienė, adv. Chrales P. Kal, Frances Šlutas ir Vladas Vaitekūnas. Stovi: Jonas Indriūnas, Stasys Lukaševičius, Stasys Patlaba, Edm. Radavičius, Algis Stukas ir Anatolijus Šlutas.

beturėjo pirmąsias ugnies. Prasidėjo lyg ir dezintegracija, pasimetimas neįprastose sąlygose, ieškojimas naujų kelių. Lietuvių Studentų Sąjunga, netekusi pirmąsio entuziazmo, sunkiai bepajėgė jungti visus studentus. Galimas dalykas, kad atsakymas Lietuvoje turėtų korporacijų gerokai pakenkė visam mūsų studentijos judėjimui. Tai patvirtina mūsų kaimynų latvių ir estų atvejai. Jie turėtų korporacijų neatsisakę — jas atsteigę, pasirūpino jų prieaugliu, stipendijomis, patalpomis. Ir reikia pasakyti, kad jie šioje srityje pasiekė geresnių rezultatų. Iš lietuvių turėtų korporacijų liko, bent iš dalies, ateitininkai, skautai akademikai ir neolituanai. Jie, de ja, neatsisteigė visoje pilnu-moje ir neišvystė didesnės veiklos, tačiau per 30 metų išlaikė pagrindinį savo veidą ir parodė gana daug gamumo. Organizuoti studentų vienetai turėtų išlikti ir toliau. Jie turėtų būti lietuviška parama studijų metams, kai vyksta vidinis žmogaus formavimasis, kai reikia savo bendraamžių šilimos.

Studentų organizacijos mūsų visuomenėje turi specifinę paskirtį. Jei visos kitos lietuvių organizacijos ribojasi sava visuomene, tai studentai išeina į platesnį vandenį, būtent, universitetinę visuomenę, kuri dažnai yra daugiatautė. Dėlto ir studentų veikla turi būti kitokia, būtent, dvilypė: būti lietuviška atrama lietuviams studentams ir tiltu į plačiąją akademinę visuomenę. Savo viduje studentų sambūris turi formuotis bei stiprinti lietuviškąją dvasią, o išorėje — prabilti į kitataučių visuomenę jai suprantama kalba. Dėlto jokia kita organizacija negali šios paskirties atlikti. Gal jaunimo sąjunga, kuri bando pirmuosius žingsnius? Tikrai ne. Jos eilėse yra daug nestudentiško jaunimo, kuriam universitetinė visuomenė visai neprieinama. Pav. surengti Lietuvių Dieną universitete gali tiksliai jame veikiantis studentų klubas, turįs atitinkamas teises. Ir aplamai universitetai yra studentų veiklos dirva, kurioje niekas kitas negali veikti. O toji dirva yra labai svarbi. Išnešti viešumon lietuvių ir Lietuvos vardą institucijoje, kur studijuoja keliolika tūkstančių jaunų žmonių, yra didelis dalykas. Tie lietuvių studentų klubai bei vienetai, kurie pajėgia kasmet suruošti tokius kultūrinius renginius, atlieka didžios reikšmės darbą. Ta linkme reikėtų skatinti visą mūsų studentiją. Įpratusi eiti į platesnį vandenį lietuvių vardą, ji eis juo ir vėliau, kai išjungs į viso krašto gyvenimą".

'LIETUVIAI TELEVIZIJOJE' STENGIASI IŠSILAIKYTI

JUOZAS ŠLAJUS

Kiekvieno sekmadienio 8:30 v.v. WCIU-TV 26 kanalo ekrane, Chicagoje, pasirodo stilizuotas Vytis su užrašu "Lietuviai Televizijoje", grojant lietuvišką maršą. Per pusę valandos programą perduodama lietuviška daina, taut. šokiai, muzika ir lietuviškas žodis. Dažnai pasirodo ir jaunimas. LTV savo programą pradėjo 1966 m. kovo 26 d. ir jau artėja prie dešimtmečio. Keitėsi skirtingos dienos ir transliacijų valandos, bet lietuviška programa ekrane dar neužgeso. Buvo Lietuvių televizijai ir tam-sesnių dienų, kai TV stočiai skola pakildavo iki keletos tūkstančių dolerių. Ir dabar stočiai yra skolos virš dviejų tūkstančių dolerių. Stoties administracija bent kelis kartus LTV programos vedėjui T. Šlutiui yra davusi net ultimatumus užmokėti skolą, arba, priešingu atveju, programa bus uždaryta. Vargais-negalais vis iš skolos išsikaupta. Kritiškais akimirkomis programa yra išgelbėję po tūkstantinę dolerių aukoję dr. Jonas Zubrickas ir Vincas Ysas. Pradinuose pirmuosiuose metuose Lietuvių televizijos programos išsiverdavo su apie 20,000 dol. metiniu biudžetu, o dabar išlaidos jau padvigubėjo. Mokestis stočiai dar padidėjo, nuo š.m. pradžios pradėjus transliuoti spalvotas TV programas. Dabar mokama 355 dol. už pusvalandį. LTV išsiverčia sukeliant kapitalą iš skelbimų, gaudama apie 60%, aukų 30%, parengimų ir kt. 10%. LTV tvarkosi visuomenišku pagrindu: metiniuose susirinkimuose išrenkama valdyba ir revizijos komisija ir duodama finansinė apyskaita. Susirinkime turi teisę dalyvauti visi rėmėjai, sumokėję bent 1 dolerį per mėnesį. Visa valdyba dirba iš pasiaukojimo be atlyginimo.

LTV vadovybė sunkiai tempia pasikinkytą vežimą ir stengiasi sukelti kapitalo programos egzistencijai. Rugsėjo 30 d. valdyba sukvietė lietuviškų organizacijų ir spaudos atstovų pasitarimą, kuriame dalyvavo 25 asmenys. Pradėjęs sėdėti LTV programos vedėjas T. Šlutas paaiškino, kad LTV per savo programą garsina didžiųjų ir mažųjų organizacijų pranešimus, bet aukomis ne visos prie programos išlaikymo teprisideda. Tačiau esą ir tokių organizacijų, kurios per programą nesigarsina, bet su aukomis ją paremia. LTV programa net neturi

apmokamo raštinės tarnautojo. Kartotekoj yra apie 3000 televizijos rėmėjų, kuriuos kam nors pajudinus, padidėtų aukų gavimas. Nėra kas tą atliktų. Pr. Kašuba siūlė turėti apmokamą tarnautoją ir daugiau rūpintis finansinio reikalo suaktyvinimą.

Tame pasitarime dalyvavęs John Evans, besirūpinąs finansų sukėlimu, atsi-nešė jau atspausdintus bi-lietius lapkričio 27 d. ruošiamam iškilmingam banketui Beverly County klube. Banketui sutiko vadovauti pats Evans. Šiuo iškilmingu banketu norima supažindinti visuomenę su LTV veikla ir sukelti lėšų. T. Šlutas prašė, kad lietuviškos organizacijos šį banketą paremtų savo gausiu dalyvavimu. Programoje dalyvaus buv. Miss Lithuania Antanaitytė-Ugianskienė ir kiti. Banketas bus filmuojamas.

Lietuviai Televizijoje su savo raštine yra prisiglaudusi Toliaus ir Francės Šlutos filmavimo bei skelbimų gaminimo studijoj. Tokių pat studijų Chicagoje yra tik penkios. T. Šluto aiškiniu-mu, jų studija pirmąja ant-roje vietoje. Šioje studijoje T. Šlutas užsidirba sau pragyvenimą ir atliekamą laiką skirdamas Lietuvių televizijos reikalams. Studijoj daugumoj gamina skelbi-mus įvairioms TV stotims. Jo studija palaipsniui plečiasi, patalpos darosi vis jau-kesnės ir daugėja įvairi apar-atūra. Tose pačiose patal-pose yra surinkta lietuviš-ku filmų archyvas. Iš po-sėdžio besiskirstant ir po studiją besidairant, T. Šlu-tas iš vienos spintos ištrau-kė didelę špulę susukto fil-mo, tardamas: "Štai IV Dai-nų šventės filmas. Filmavi-mas kainavo 3,500 dol.; čia vėl du Tautinių šokių filmai, kainavę 2,500 dol. Tu filmų garso įreikordavimas yra kit-am kambary, taigi dar ne paruošta ekranui. Yra daug kitų lietuviškų filmų, kurių užbaigimui nėra pinigų". Taigi, dėl šios priežasties, lėšų trūkumo, šių didingų švenčių filmu negali pasi-grožėti tie lietuviai, kurie jose nedalyvavo, arba gyve-na tolimose kolonijose.

LTV programos kartkar-čiais būna gana įdomios, bet būna jų silpnų, neįdo-mių ir besikartojančių. O kad jos visos būtų įdomios, trūksta dviejų pagrindinių dalykų: daugiau pinigų ir su-manas bei pasišventusio ko-ordinatoriaus programoms organizuoti ir jas paruošti. T. Šlutas daug kartų yra sa-kęs, kad būdamas per daug užimtas savo studijoj, netu-ri laiko programų gerini-mu rūpintis. Netenka abe-joti, kad programoms gerė-jant, LTV žiūrovai plačiau pradarytų savo pinigines. Taipgi neabejotina, kad LTV parengimai būtų dar populiarnesni ir finansinė pa-dėtis daugiau stiprėtų. Už gesinimas programos būtų negarbė ir nuostolis visiems lietuviams. O norėdami ją turėti ir išlaikyti, turėtu-mėm gausiai dalyvauti lap-kričio 17 d. iškilmingam ban-kete ir paremti LTV egzis-tenciją.

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje

**NORMANA
BURŠTEINĄ**

Tel. 263-5826

(įstaigos) ir

677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue 2nd Floor
Chicago, Ill. 60601

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI
IRENGTA. GERAĮ VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ
AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti
direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valan-
doje suteikia rimtą ir simpatingą patarnavimą.

Detroito lietuviai

ANTANAS GRINIUS

Moteryų ansamblis, vad. St. Šližio, atlikęs meninę programą spaudos sukakties minėjime Detroito spalio 13 d. Duetas Bronė Beržanskienė ir Česlova Plūrienė atliekant A. Raudonikio 'Gimtinių beržai'.

K. Sragausko nuotrauka

PAMINĖTA SPAUDOS SUKAKTIS

Spalio 13 d. Detroito organizacijų komitetas surengė spaudos sukakties paminėjimą. Akademija Lietuvių Namuose atidarė rengimo komiteto pirmininkas Antanas Musteikis, pasveikinęs susirinkusiuosius ir taręs atidaromąjį žodį tolimesnei programai vesti pakvietė Stefą Kaunelienę. Šv. Antano parapijos klebonas kun. Kazimieras Simaitis sukalbėjo invokaciją ir atsistojimu buvo prisiminti ir pagerbti mirę ir žuvę knygnešiai ir spaudos darbuotojai.

Aldona Augustinavičienė skaitė, teisingiau, kalbėjo apie "Lietuvių spaudos draudimą ir lietuviškos problemos spaudos problemas". Ji, kaip mačiau, kalbėjo be jokių užrašų. Ji pasakojo apie Lietuvą ir jos rašytojus spaudos draudimo laikais. Jos pasakymu tauta gali didžiuotis tuo, kad turi nepaprastą puikybę, kas taip gražiai išreikšta giesmėje "Lietuviai esame mes gimę, lietuviais turime ir būti. Tą garbę gavome užgime..."

Po Aldonos Augustinavičienės paskaitos kalbėjo ir JAV LB Krašto pirmininkas Juozas Gaila. Savo kalboje jis pranešė, kad LB lapkričio ir gruodžio mėnesius skelbia spaudos mėnesiais ir tuo metu bus vykdomas spaudos vajus. Džiaugėsi, kad Detroitas yra pirmasis, kuris surengė spaudos sukakties paminėjimą ir to minėjimo iniciatorių -- komiteto pirmininką Antaną Musteikį apdovanojo medaliu.

Stefa Kaunelienė perskaitė organizacijų komiteto paruoštą atsišaukimą, raginant lietuvius daugiau prenumeruoti ir daugiau skaityti lietuviškų laikraščių.

Akademija baigta sugiedant Tautos Himną. Po 10 minučių pertraukos muziko

Stasio Šližio moterų ansamblis, susidedantis iš 12 moterų padainavo penkias dainas.

Minėjimo proga išleista graži 8 puslapių Stefos Kaunelienės redaguota programa, kurioje idėta mūsų žymiųjų darbuotojų ir organizacijų atsiliepimai.

Suruošta spaudos draudimo laikų knygų paroda buvo imponuojanti ir gausiai lankoma. Jos suruošimu rūpinosi skautų veikėjas Algirdas Vaitekaitis, o jam talkininkavo Stefa Kaunelienė, Vincas Tamošiūnas ir kiti. Dalis eksponatų surinkta vietoje, o kiti paskolinti iš Bronio Kvilio Chicagoje.

Baigus programą Stefa Kaunelienė visiems padėkojo ir pakvietė į kitą salę pietums.

ALOYZAS JURGUTIS DETROITE

Lapkričio 10 d. tuoj po 10:30 v. pamaldų Dievo Apvaizdos parapijos Kultūriname Centre įvyks LŽS gos Detroito skyriaus ruošiamą popietę ir joje kalbės neseniai iš Lietuvos atvykęs muzikas Aloyzas Jurgutis. Jį atlydės Balfio pirmininkė Marija Rudienė. Visas gautas pelnas bus perduotas Balfui. Po pranešimo turėsime kavutę su skaniais pyragaičiais, kuriuos jau dabar pasižadėjo iškepti ponios.

Į šv. Antano parapijos tarybą išstatyti šie kandidatai: Edward Russell, Jurgis Mikaila, Pranas Zaranka, Genovaitė Viskantienė, Pranas Polteraitis, Leonardas Šulcas, Petras Bitleris, Leonas Kalvėnas, Vincas Rinkevičius, Petras Dalinis, Birutė Bažauskienė ir Alfonsas Kasputis. Rinkiminę komisi-

ją sudaro: Stasė Bitlerienė, Pranas Čižauskas ir Vacys Urbonas. Parapijos taryba sudarys 7 daugiausiai balsų gavę kandidatai.

Lituanistinei Žiburio mokyklai šį rudenį sueina 25 metai ir tėvų komitetas šios sukakties atžymėjimui lapkričio 9 d. 7:30 v.v. kultūriname centre rengia suaktyvinį pobuvį. Meninę programą atliks Clevelando vyrų oktetas su soliste Irena Grigaliūnaite. Po akademijos ir koncerto bus balius. Bilietus platina tėvų komitetas ir mokytojai.

Sporto klubo Kovo krepšinio treniruotės vyksta pirmadieniais 6-8 val., berniukam mažiau 16 metų amžiaus, o 8-10 val. vyrams.

Tinklinio treniruotės vyksta trečiadieniais, 6-8 val. mergaitėms, o 8-10 val. mergėjom. Klubu vadovybė prašo į treniruotes atvykti punktualiai.

MINES SIDABRINĖ SUKAKTĮ

Neseniai su pasisekimu praėjo Lietuvos prezidento A. Smetonos paminėjimas, į kurį šalia kitų Detroito organizacijų buvo aktyviai įsijungę ir Tautinės S-gos Detroito skyriaus nariai ir valdyba. Dabar to skyriaus valdyba rengia savo skyriaus gyvavimo 25-rių metų sukaktį.

ALT S-gos Detroito skyrius persiorganizavo iš L.V. S-gos Detroito skyriaus 1949 m. liepos mėn. 23 d. Tą savo skyriaus sidabrinį jubiliejų atšvęsti skyriaus valdyba yra nutarusi š. m. gruodžio mėn. 1 d., sekmadienį, Lietuvių namuose po pamaldų dienos metu. Tai norima priminti iš anksto visiems skyriaus nariams, prijauciantiems ir draugiškoms Detroito organizacijoms. Smulkesnė jubiliejaus programa ir tvarka bus pranešta vėliau. (jš)

Elena Blandytė demonstruoja megztą eilutę, papuoštą aukso tulpėmis, Chicagos madų parodoje. Ji parodys daugiau savo mezginių Detroito ruošiamoje madų parodoje.

MADŲ PARODA

Šį rudenį, po keletą metų ir gausybės įvairių parengimų, Detroito vėl bus ruošiamą madų paroda. Jos pelnas skiriamas jaunimui.

Ši madų paroda pasižymės originalumu ir Kalifornijos atspalviu, nes bus demonstruojami rūbai sukurti moters, kuri kiekvieną dieną praleidžia madų kūrėjo (designer) studijoje. Visi esame skaitę ar girdėję apie Rudi Gernreich iš Kalifornijos, pasižymintį ypatingu išradingumu stilių ir spalvų kombinacijose kasmetiniuose madų pristatymuose, kaip ir jo didelę įtaką drabužiams, kuriais Amerikoje taisosi moterys. Stasė Koronkevičienė yra viena iš jo pagelbininkių ir dirbdama jo studijoje pati kuria rūbus. Naujausia jų plaukštą (nors ne virvinių maudomą kostiumą) iš Kalifornijos atveš parodyti detroitiešiams. Jos rūbai jau su pasisekimu buvo demonstruoti Chicagoje.

O iš Chicagos, mūsų 'sostinės' atvyksta Elena Blan-

Clevelando skautija plečia veiklą

Naujosios parapijos salėse pirmadieniais susirenka nemaži būriai uniformuoto jaunimo: Neringos tuntas, Pilėnų tuntas, Klaipėdos jūrus skautų vietininkija. Kas

antrą šeštadienį pilėniečiai išskylauja. Kartais jų iškylos įvyksta gana toli nuo Clevelando. Lapkričio 15-17 jie išvyks į Fort Knox, Ky., kur juos globos US Army Cap. David P. Zupancic Area Commander (jis yra mūsų pilėniečių geras bičiulis).

Pilėnų tunto vadovybėje įvyko pasikeitimų: ps. J. Pažemis pakviestas būti tuntininko pavaduotoju. Sk. vytis v. sl. Remigijos Belzinskas - adjutantu. Sk. vytis v. sl. Vytautas Žagarskas - DLK Vytauto dr. vės draugininku.

Tėv. Leonas Zaremba, S.J., sutiko būti Pilėnų tunto kapelionu.

Neringos ir Pilėnų tuntu vyr. skautės ir skautai vyčiai, abiem tuntininkams susitarus, sudarė bendrą vyr. skautų ir skautų vyčių draugovę. Vadovais paskirti: Eglė Giedraitytė ir Remigijos Belzinskas.

Pirmojoje tos mišrios draugovės sueigoje, kurioje atsilankė ir Tėv. G. Kijauskas su Tėv. L. Zaremba, aptarti draugovės veiklos planai. Priimti šie projektai: jaunimui skirtos rekonstrukcijos (mintį išskėlė sk. vytis Arūnas Čiuberkis).

Beto, tą vakarą išaiškės laimėtojai loterijos, kurią Filisterių skautų komitetas organizuoja paremti Kultūriniam Centrai. Loterijos dovanos įdomios, originalios ir vertingos. Stasė Koronkevičienė dovanoja savo sukurta suknele. Atrodo, p. Koronkevičienė yra viena iš tų retų asmenų, kurie pasižymi ypatingu dosnumu ir rūpestingumu: ji atveš loterijai dvi vakarines sukneles iš kurių laimingoji laimėtoja (-jas) galės pasirinkti!

Grazina Urbonienė, vietiniam gerai pažįstama tautos meno puoselėtoja, audžia loterijai juosmeninę juostą. Dvi detroitiešės kūrėjos šiam tikslui dovanoja jų pačių sukurtus paveiklus: Alė Butkūnienė - aliejinį paveikslą, o Danguolė Jurgutienė - lietuviškais motyvais šiaudukų paveikslą. Madų parodos vakaras įvyks lapkričio 23 d., 7:00 valandą Kultūriname Centre.

Bendros Kūčios, jau eilę metų vykdoma tradicija. Projekto vadovas - Algis Nagevičius.

Šių mūsų organizuoto jaunimo užmojų nuosirdžiai sveikiname ir linkime, kad per organizuotą jaunimą pavyktų pritraukti į lietuvišką veiklą ir likusį neorganizuotą jaunimą. (pk)

JAUNIMO DĖMESIUI!

Šių metų lapkričio mėnesio 2 d., šeštadienį, Clevelando Lietuvių Namuose, Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos metinio susirinkimo metu bus įteikta Clevelando Lietuvių Jaunimo Komitetui O. L. Gydytojų draugijos metinė kultūrinė premija.

Į šį metinį susirinkimą pobūvį yra kviečiamas Clevelando ir tolimesnių apylinkių lietuviškas jaunimas.

Meninę programą išpildys pats jaunimas. Norintiems šokti gros geras orkestras. Pradžiai 8 valandą vakaro. Jaunimas norintis šiame pobūvyje dalyvauti praneša telefonu Dr. V. Stankui 381-3580 darbo metu, o vakare 531-9587; arba Dr. D. Degesiui vakare 451-4969.

Rengiančių tautinius kambarius Wayne State Universitete tautinių grupių komiteto narių susirinkimas įvyks spalio 30 d. 7:30 v.v. universiteto patalpose alumnų name. Tuo reikalu yra išsiuntinėti visų tautinių grupių komiteto nariams laišukai.

DAINOS IR DAILIOJO ŽODŽIO KONCERTAS

Š. m. spalio 12 d. LB Detroito apylinkės valdyba surošė dainos ir dailiojo žodžio koncertą, kuriam programą atliko solistė Aldona Stempužienė, palydima sūnaus Lino Stempužio su gitara. Poetės Julijos Švabaitės-Gylienės, poetei susirgus, kūrinius skaitė Taura Zarankaitė ir "Gabriuko nuotykių" meistriskai pristatė detroitietis - aktorius Karolis Balys. Rašytojas Vytautas Alantas - paskaitė iš savo kūrybos - "Bitės teismas".

Prieš prasidedant programai, Jonas Urbonas, LB Detroito apylinkės pirm. referavo apie Simo Kudirkos Fondą ir spaudos platinimo vajų. Programai gražiai vadovavo LB Valdybos narė Irena Sventickaitė. Po to sekė šokiai ir žaidimai, prie Rimo Kaspučio muzikos. Įtęsus publikos sudarė jaunimas. Gaila, kad mūsų vyresnieji nebelanko kultūrinių renginių. (Ju)

DIE SETTER

DAY SHIFT

Production stamping, progressive dies, long runs, long term employment, excellent growth opportunity, excellent benefits including Blue Cross/Blue Shield Master Medical.

Apply in person to Mr. Silbovitz

MARK FORE INDUSTRIES

Forbes Industrial Park

Chelsea, Mass. 02150

617-884-8204

An Equal Opportunity Employer

(81-83)

TAUPYKITT DABAR

Pas mus ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7½% — 4 metų su \$10,000, minimum.

6¾% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.

6¼% — 1 metų su \$1,000, minimum.

Member F.S.L.L.C., Washington, D.C. Equal Opportunity Lender

Saint Anthony Savings

1447 S. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

Superior Savings AND LOAN ASSOCIATION

yra jūsų kaimynystėje ir teikia visus finansinius patarnavimus.

Automatinė, kompiuterizuota apskaičiavimų sistema.

★

Paskolos nekilnojamam turtui įsigyti, naujoms statyboms, priestatams ir remontui.

★

Už reguliarius taupymo indėlius mokama 5¼%

Už terminuotus taupymo pažymėjimus mokama 6½% — 7½%

TAUPYMO INDĖLIAI IR PAŽYMĖJIMAI
APDRAUSTI IKI \$20,000.

Išduodami kelionių čekiai, orderiai, priimami mokesčių įmokėjimai, elektros, dujų ir telefono sąskaitos, parduodami JAV bonai.

★

Pasinaudokite jums arčiausiai esančios įstaigos patarnavimu!

798 East 185 Street, Cleveland, Ohio 44119
6712 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103
13515 Euclid Avenue, Cleveland, Ohio 44112
14406 Cedar Rd., University Hts., Ohio 44121

★

DARBO VALANDOS

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:30 iki 4:00 • Penktadienį 9:30 iki 6:00 • Šeštadienį 9:30 iki 2:30 • Pirmadienį uždaryta. • Pagrindinė įstaiga E. 185 St. atidaryta iki 2:30.

KŪRYBA IR MOKSLAS

REFLEKSIJOS iš bendruomeninės ir kitos veiklos

ALĖ RŪTA

Rugsėjo mėnuo jau praėjo; bet jis atmintinas, nes tai Lietuvos Bendruomenės mėnuo. Losangeliečiai šiemet kiek skirtingai savo rugsėjį šventė atžymėjo, ir užtat paliko gerų atsiminimų. Šventė buvo pakili, koncertas įdomus; romantiškiuosius solistus – Linkevičiūtę ir Prapuolenį rašytojas J. Gliada jau paminėjo.

Kai kasmet per bendruomenines šventes (ir prelato kun. J. Kučingio organizuojamą Lietuvos Dieną vasarą) vis suruošdavo įdomias meno parodas, atitraukdami net iš toliau pasižymėjusius dailininkus, tai šiemet, Bendruomenės šventėje, dailininko kūrybos nebuvo. Suruošta kas kita: spaudos paroda.

Liet. B-nės Vakarų Apygardos pirm. J. Činga pasitarkė Apygardos Valdybos nari Julijui Raulinaiti, kuris J. Kojeliui padedant, rūpestingai suorganizavo, sukvietė rašto žmones – parodyti kas įmanoma, iš paskiausiųjų išėjusių grožinės literatūros knygų, šiaip įdomesnių leidinių, net periodikos. Suorganizuoti nebuvo lengva, bet ... paroda išsivystė į plataus ir prasmingo pobūdžio įvykį!

Ant stalų šv. Kazimiero parapijos salėje išsidėstė premijuotos knygos, 'Lietuvių Dienų' leidiniai, 'Į Laisvę' Fondo leidiniai, poeto Brazdžionio, J. Švaisto, A. Norimo raštai, kitų rašytojų tomeliai, Br. Railos naujausios publicistikos knygos, J. Kaributo, Alg. Gustaičio naujausi leidiniai ir t.t. 'Lietuvių Dienų' leidėjas Antanas Skirius net šį tą ir išplatino (juokais buvo kalbama, kad jo 'best-seleriu' buvęs 'Lietuvių Metraštis', – kaliforniečių adresų knygelė...)

Kaip ten bebūtų, lietuviška spauda Bendruomenės mėnesį ir B-nės šventės metu susilaukė dėmesio. Buvo malonu stebėti jauną ar seną, palinkusį ties įdomesniu leidiniu, besklaidantį, besidomintį; kas žino, gal vėliau ir pasirūpinsiantį vieną kitą leidinį užsisa-

kyti. Dar maloniau buvo matyti mokyklinį jaunimą (šv. Kazimiero parapijos, ypač šeštadienių, 'studentus') vaikstant aplink stalus ir besidomint lietuvių raštais.

Ar tuo Kalifornija norime pasigirti? – Ne! Tik pasidžiaugti ir pabrėžti, kad būtų net gi labai geras paprotys kiekvieną Bendruomenės mėnesį ir kiekvieną šventę bet kuriame lietuvių susitelkime iškelti mūsų spaudą, parodyti, kad visi ją pasidžiaugtų ir jos pasiilgtų.

Kita džiugi žinia, kad Bendruomenės mėnesį kaliforniečiams gerai pavyko rinkti bendruomenės narių solidarumo mokesčius, aukas įvairiems bendruomenės reikalams ir net ... stambi suma 'Simo Kudirkos Fondui'!

Ir kas nuostabu, kad aukas renka ir aukoja daugiausiai vidurinėsios kartos lietuviai (kuriuos dar labai neseniai vadindavom 'jaunimu')! Renka ir aukoja.

Taip pat, vidurinėsios kartos (jaunos šeimos) pripildė Šeštadienio mokyklą savo atžalynai! Ir dar kaip stropiai veža iš toli, kaip prižiūri lietuviukus; girdi, yra tėvų, kad, vaikams mokantis, namų darbus ruošiant, kai kurios ir motinos, jei anksčiau sąlygų jos lietuviškam auklėjimui nebuvo, pati dabar tobulina savo kalbą, rašybą ir istorines bei kitokias žinias. Ir tai – atvirai ir nuoširdžiai! Nes niekad nėra per vėlu. Nes geri norai, troškimas žinoti, pasilgimas savos kultūros, – štai kas yra gražu ir patrauklu! Ir nuostabu stebėti, kaip jauni tėvai sumaniai Šeštadieninę mokyklą globoja, kaip jos gerove rūpinasi, kaip domisi ir materialiai bei moraliai palaiko.

Sakoma, kad Amerikos žydų finansai išlaiko Izraelį; kad, kiekvienam žydų žemės negandui užėjus, pasipilia į gatves amerikoniškai su jarmulkom, krepšeliais, dėžutėmis nešini jie prašinėja praeivių ... aukų,

aukų! Jie nesigėdi, jie netingi, ir jie surenka, jie pagelbsti.

Lietuviai niekad nebuvo veržlūs. Tačiau, vidurinioji karta, Amerikoje išsimokslinę, atrodo, pramoko atsparumo ir veržlumo. Jei turi idėją, moka ją paremti ir materijai! Jei tiki sava kultūra, nekrapšto iš lėto tik centus, o nebijo ir didesnio čekiuko išrašyti! – Štai kas mūsų tolimųjų vakarų bendrijoje džiugina.

Dar grįžtant prie jaunimo. Prie paties jauniausiojo.

Štai vienas parengimas. Toks paprastas spalio mėnesio susirinkimas – L.K. Susivienijimo narių. Susivienijimas? – Skamba, kaip pomirtinė-pašalpinė organizacija, senų žmonių interesas... – Ne! Šiemet losangeliečių L.K. Susivienijimo pirm. A. Razutis pasakė: "Aš įrodysiu, kad tai nėra vien senų žmonių organizacija". Ir įrodė.

Susirinkimo metu ... vėl loterijos, pinigėlių rinkimas (nes kavutė, užkandžiai), bet ... Kaip be pinigėlių? Be jų niekur negalima pajudėti! Jokia veikla be jų neįmanoma. Jau dauguma tai supranta. – Žmonių salėje (po pamaldų) buvo nedaug; bet tegu gailisi tie, kurie neatėjo! – Gana dailią lietuvišką programą atliko vien jaunimas!

Įdomiai, spalvingai visą programą pravedė stud. Linas Kojelis. Muzikinę dalį (komp. Br. Budriūno kūrinys) išpildė visiškai jaunos, bet gabios pianistės: Rita, Daiva ir Vida Čekanauskaitės, akordeonu – Milda Tomkutė; labai gražiai lietuviškai padainavo: visos trys sesutės Čekanauskaitės, Renata ir Inga Nelsaitės, Bitutė ir Dalytė Trotmanaitės, Milda Tomkutė. Vėl prie pianino – jau gerokai pažengusi piano solistė Daiva Jasiulaitytė. Gražiai nuskambėjo poeto B. Brazdžionio žodžiais muz. Br. Budriūno daina "Šiandien mūsų šventė", – visam būriui jaunų dainininkių akompanavo Dai va Jasiulaitytė. – Tai vis muz. B. Budriūno mokinės.

Ir dailaus žodžio siurprizas buvo: Ingos Nelsaitės deklamacija 'Miško mokykla' ir Renatos Nelsaitės – labai gražiai, vaidybiškai paskaityta pasakėčia 'Vilkas ir ėriukas'.

Ar apsimoka tėvams rinkti pinigėlius? Ar verta ruošti spaudos parodas?

Atsakykite į klausimus patys.

Jei į mūsų bendruomeninius ir kitų organizacijų susirinkimus dar taip gausiai ateina vidurinyčiai, jaunas ir pats jauniasias jaunimas...

Kalifornija tebežaliuoja. Rugsėjo mėnuo, spalio mėnuo... Dar tebėra saulėta.

Skaitykite ir platinkite
DIRVĄ

IMMEDIATE NEEDS

for

REGISTERED NURSES

For general hospital in Southern Louisiana. Located near state university and large metropolitan area. Positions available in all areas with rapid advancement to supervisory level possible. Salary commensurate with experience & ability. Liberal personnel policies & fringe benefits.

Apply call or write to:

Personnel Director

LAKEWOOD HOSPITAL

P. O. Box 2308

Morgan City, La. 70380

504-384-2200 Ext. 236

(79-88)

Dr. Antano Butkaus paskaitoje dalyvavusių grupę svečių. Iš kairės: K. Pumputis, P. Mačiulaitis, E. Čekienė, dr. A. Butkus, dr. Matulaitienė su vyru ir dr. P. Legeckas. L. Tamošaičio nuotrauka

Dr. Antano Butkaus paskaita New Yorke

Š.m. spalio 20 d., Kultūros Židinyje, Brooklyne, N. Y., dr. A. Butkus iš Clevelando, ALTS-gos Richmond Hill skyriaus pakviestas, skaitė paskaitą tema: Širdies ligos ir jų komplikacijos bei kraujo indų žaizdos.

Skyriaus pirmininkas Jurgis Sirusas išanginiu žodžiu supažindino gausiai susirinkusią publiką su prelegentu ir jo patyrimu savo specialybėje, pabrėždamas, kad – Dr. A. Butkus jau 10 metų vadovauja Clevelando garsiose klinikose lipidų tyrimų laboratorijai. Klinikos pasižymi trimis pagrindinėmis medicinos tyrimų šakomis: širdies kraujo ligų, dirbtinųjų organų ir imunologijos. Širdies kraujo ligų indų tyrimas yra suskirstytas į keletą sričių: atherosclerosis, thrombosis, aukštas kraujo spaudimas ir k.

Dr. A. Butkus yra parašęs virš 30 mokslinių darbų tarptautiniuose mokslo žurnaluose. Atherosclerosis tyrimų srityje yra apdovanojtas aukso medaliu, kurį pa-

skyrė Amerikos Patalogų Sąjunga Bostono konferencijos metu.

Siemet dr. A. Butkus gavo National Institute of Health ir vietinės Širdies Ligų Draugijos stipendijas specialiai studijuoti lastelių

membranos pasikeitimus ir jų diagnostinę reikšmę širdies kraujo indų ligoms nustatyti. Š.m. rugsėjo mėn. Tarptautinėje Riebalų tyrimo konferencijoje Milane ir Esphino mieste Portugalijoje dr. A. Butkus skaitė prane-

ALTS-gos Richmond Hill skyriaus pakviestas dr. A. Butkus (dešinėje) po paskaitos dalinasi išpūdžiais su ALTS-gos vicepirm. Jurgiu Sirusu.

L. Tamošaičio nuotrauka

šimą apie savo tyrimų rezultatus ir dalyvavo diskusijose, NATO organizuojamose membranos struktūros ir jos fiziologijos srityje dirbančių mokslininkų tarpe.

Paskaitą skaidrėmis parėškino Paulius Jurkus. Prelegentas atsakinėjo į klausytojų klausimus paskaitos metu ir vėliau prie kavos pasisėmė. Publikoje girdėjosi pageidavimų daugiau panašių paskaitų apie sveikatos palaikymą.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

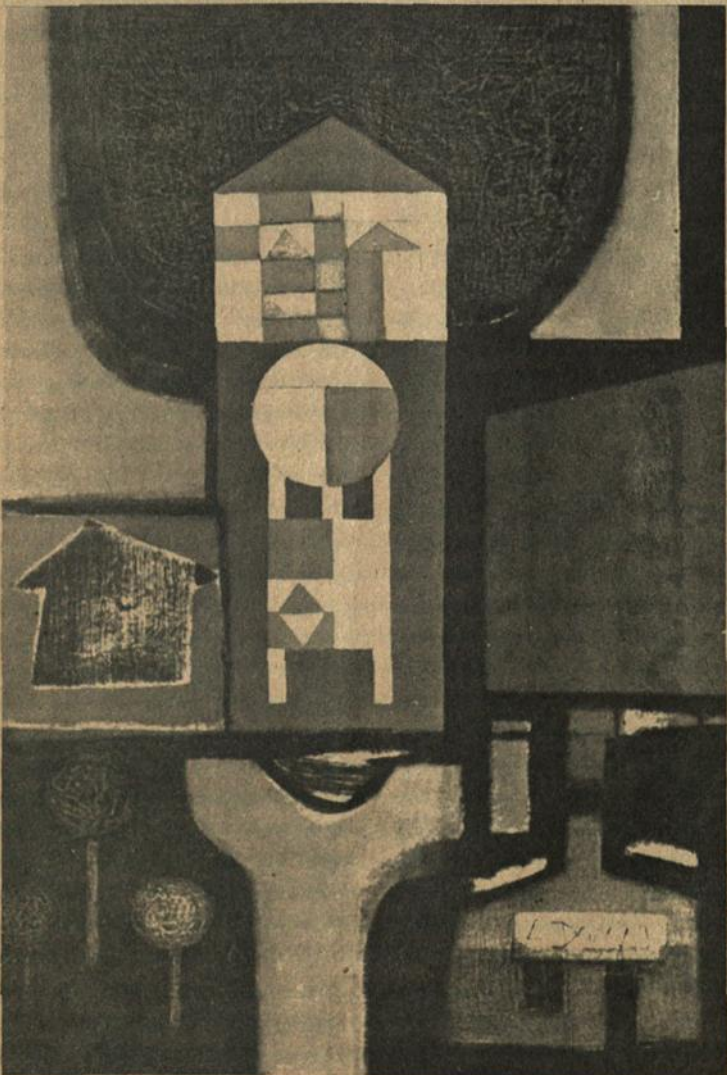
ALTS-gos Richmond Hill skyriaus valdybos vicepirm. Irena Vakselienė ir dr. V. Čekas prie aukų stalo.

L. Tamošaičio nuotrauka

Dalis publikos dr. A. Butkaus paskaitoje apie širdies ligas ir kraujo indų žaizdas Kultūros Židinyje New Yorke. Pirmoje eilėje sėdi iš kairės: inž. K. Krulikas, ALTS-gos I-jo skyriaus pirm. A. Krulikiene, ALTS-gos pirm. E. Čekienė, Vliko vicepirm. A. Vakselis, ALTS-gos išd. P. Mačiulaitis, J. Valiušaitis, V. Valiušaitis. Toliau sėdi J. Maurukas, Kumpikaitė, Kumpikienė, dr. Legeckas, tėv. dr. Gidžiūnas ir kt.

L. Tamošaičio nuotrauka

ALFONSAS DARGIS – Kompozicija (aliejus). Iš jo darbų parodos, kuri buvo atidaryta praėjusį šeštadienį Rochester, 696 Park Ave., Atelier 696 galerijoje. Parodoje išstatyta 40 kūrinių ir bus atidara iki lapkričio 9 d. Ateinančiais metais balandžio mėn. dail. A. Dargis ruošia parodą Toronte.

LOS ANGELES ŠAULIŲ BALIUS

Kultūringą pramogavimą nevisad lengva sulaikyti, kad nevirstų vien baliavojimu. Tas išimtinai puikiai pasisekė Los Angeles Daumano šaulių kuopos vadovybei, su judriu pirmininku Kaziu Karuža priešaky, š.m. spalio mėn. 12 d., surengus šv. Kazimiero parapijos salėje visais atžvilgiais pasisekusį koncertą - balių. Programą sklandžiai ir be priekaištų pravedė šaulys St. J. Paltus. Ji buvo trumpa, gyva, neperkrauta ir visus gražiai kultūringai nuteikė. Ar gali kada klausytojus apvilti tokie puikūs solistai kaip Janina Čekanauskienė ir Antanas Pavašaris. Jiedu ant kojų sukėlė svečius ir šį kartą, šauniai išpildydami labai populiarius lietuvių kompozitorių kūrinius. Aktorius Jonas Janušauskas gražiai padeklamavo Kuncos 'Bevardžiai' ir Brazdžionio 'Ažuolas'. Ant galo su kompozitorium Br. Budriūnu prie piano, solistai sužavėjo duetu padainuotom šimkaus - Plaukia sau laivelis ir Tallat-Kelpšos - Oi berneli vienturi. Nėra gražesnės duetinės kombinacijos, kaip lyrinis tenoras (Pavašaris visad toks ir visad mielai klausomas) ir mezzosopranas. Visą naktį klausytum ir niekad nepersisotintum. Deja, Pavašaris ir Janušauskas yra kartu ir aktyvūs kuopos šauliai. Kuopa Karužai energingai vadovaujant, labai pagausėjo gerais nariais. Scenon buvo iškviestas ir šimtas kuopos narys, ką tik tokiu pasidaręs, kuriuo pasirodė besas populiarius Santa Monikos veikėjas Simas Kvecas. Po meninės dalies prasidėjo vaišės. Šokiams grojo Latvala orkestras, kur visa puota užsitęsė iki pirmos valandos nakties. Šaulės moterys nė truputį nenusileido vyrams balius pasisekimui. Bravo Los Angeles šauliai, taip šauniai atidare rudens balių sezoną.

Buves

ŠEŠTADIENINĖS MOKYKLOS REIKALU

Paskutiniu metu dėl Los Angeles šv. Kazimiero parapijos šeštadieninės mokyklos buvo kilę neaiškumai: kam ši mokykla priklauso ir kas turi teisę ją tvarkyti? Todėl parapijos vadovybė mato reikala viešai paskelbti šios mokyklos gaires bei nuostatus:

1. Los Angeles šv. Kazimiero Parapijos šeštadieninė mokykla yra parapijos institucija. Jos oficialus vardas: Los Angeles šv. Kazimiero Parapijos šeštadieninė Mokykla.

2. Ši mokykla yra religinė-tautinė įstaiga ir, kas liečia bendradarbiavimą su okupu Lietuva, ji laikosi Clevelando, Ohio, bendrinių lietuviškų organizacijų direktyvų bei nutarimų.

3. Parapijos vadovybė skiria mokyklos vedėją arba tėvų pristatytą tvirtina.

4. Vedėjas artimai bendradarbiauja su parapijos vadovybe, tvarko mokyklos reikalus, skiria ir atleidžia mokytojus, nustato programą ir prižiūri jos vykdymą. Šaukia mokytojų posėdžius ir informuoja tėvus.

5. Prie mokyklos veikia ir tėvų komitetas, kurio tikslas yra rūpintis ūkiniais ir finansiniais mokyklos reikalais, bendradarbiauja su parapijos vadovybe, mokyklos vedėju bei mokytojais, dalyvauja mokytojų posėdžiuose, pareiškia savo ir tėvų pageidavimus mokyklą liečiančiais reikalais.

6. Mokykla laikosi Lietuvių Bendruomenės švietimo nustatytos programos ir tvarkos taisyklių, kol jos

"AŠ RAGINU JUS BALSUOTI UŽ ISSUES 5B IR 5C"

Pirmą kartą mano politinėje karjeroje, aš remiu taksų pasiūlymą. Jeigu nebūtų tikro būtinumo, aš neprašyčiau Jūsų balsuoti už pakėlimą City income tax. Bet infliacija, kurią jūs taip gerai žinote, sunkiai palietė Clevelando miestą.

Mažas pusės procento pakėlimas Jūsų pajamų taksams, vidurkis kiekvieno uždirbančio Clevelande bus tik apie 10 centų į dieną. Tačiau ši maža suma įgalins mus tęsti išlaikymą dabartinio lygio policijos ir ugnies apsaugos... reguliarių šiukšlių surinkimą ir pašalinimą... gatvių užlaikymą ir taisymą... sniego pašalinimą... sveikatos palaikymą... griuvusių pašalinimą... parkų ir žaidimo aikščių programas...

Jūs taip pat turėtumėte atkreipti dėmesį į faktą, kad 72% pajamų mokesčio mokamų Clevelando mies-

tui yra gaunama iš pramonės ir žmonių, kurie dirba Clevelande, bet gyvena už Clevelando ribų.

Tuo pačiu metu Cleveland Transit System galės suteikti veltui ir nevaržomą naudojimą visų CTS autobusų ir traukinių, 24 valandas į parą, septynias dienas savaitėje, visiems sulaukusiems 65 metų, ar vyresniems per visus 1975 metus, ir pagal City Council nutarimą po to.

Issue 5B ir 5C jau yra remiamos mūsų darbo uni-jų, the Growth Association, the Citizens League, City Council leadership, senior citizens organizations, business groups, abiejų dienraščių ir beveik visos bendruomenės.

Aš žinau, kad visi lietuviai, Clevelando gyventojai, norės "Keep Cleveland Alive" ir jungsis su manimi balsavime už Issues 5B ir 5C.

Ralph J. Perk

RALPH J. PERK, MAYOR, City of Cleveland

Paid for by The Cleveland Unity Committee
Mayor Ralph J. Perk, Chairman
3421 East 49th Street, Cleveland, Ohio 44127

DR. MYKOLO IR ALENOS DEVENIŲ AUKŠINĖ VEDYBŲ SUKAKTIS

Gate of Spain restorano banketų salė puikuojasi aštuonioliktame aukšte. Pro ištisai stiklines sienas matyti: iš vienos pusės vandenyno platybės, iš kitos - Santa Monikos miestas, nusidriekęs į melsvo rūko uždangą. Vakarui tirštėjant, vaizdas fantastiškėja: giliai apačioje tūkstančiai žiburiuojančių šviesų atrodo lyg apsivertęs dangus, ištysęs po mūsų kojomis.

Banketų salėje penkiasdešimt svečių iškilmingai minėjo auksinės Alenos ir dr. Mykolo Devenijų santuokos sukaktuves. Svečių tarpe buvo ir vedybų dalyviai: teis. Petras Vileišis - buvęs prieš pusšimtį metų pabroliu, teis. Gražina Grauzinė - pamerge, p. Merkienė ir kt. Mūsų gyvenimo sąlygomis, laiko ilgis ir geografinių tolių faktas neužstojo kelio penkiasdešimčiai metų praėjus susirinkti į sukaktuves solenizantams ir jų vestuvių dalyviams.

Sukaktuvinius pietus organizavo dr. Kazys ir Dalia

nenpieštarauja nuostatom.

Prel. J. Kučingis
Klebonas

Bobeliai, inž. Kestutis Devenis su šeima ir dr. Algirdas Devenis. Čia buvo Marcelės Vaičienės, Gražinos Grauzinė, Antaninos Lukšienės ir kt. talka. Iškilmes pradėjo dr. A. Devenis, solenizantų sūnus, kviesdamas programai pravesti savo dėdę teis. Petrą Vileišį.

Nuotaikingai, su humoru, su reikšmingų faktų iš sukaktuvininkų gyvenimo akcentu, programos vedėjas P. Vileišis apžvelgė Devenijų gyvenimo bruožus. Jis pabrėžė Devenijų-Vileišių tradicijas: visuomeniškumą, meilę žmonėms ir demokratiškumą. Palietęs dr. M. Devenio kalinimą bolševikinėje stovykloje, P. Vileišis pranešė apie Devenijų įsteigtą 100,000 dolerių kultūrinį fondą. Programos vedėjas perskaitė daug paštu gautų sveikinimų.

Įdomiais, nuoširdžiais žodžiais sukaktuvininkus sveikino Albinas Markevičius, Edvinas Balceris, inž. Antanas Mažeika, Antanina Lukšienė, inž. Vytautas Čekanauskas, pulk. Jonas Andrašūnas, solistė Vincė Jonuškaitė (greta savo sveikinimo perskačiusi lyrinį rašytojos Alės Rutos sveiki-

nimą), solenizantų sūnus inž. Kestutis Devenis, žentas dr. Kazys Bobelis ir duktė Dalia Bobelienė.

Jų žodžiai, kaip ir programos vedėjo P. Vileišio kalba, dažnai buvo pertraukiami katučiais.

Sukaktuvininkai Alena ir dr. Mykolas Deveniai šiltai padėkojo pietų dalyviams už jų vedybinės auksinės sukakties pagerbimą. Pietų metu buvo sudainuota daug lietuviškų dainų, grausmingas 'Ilgiausių metų'. Pietūs baigti Lietuvos himnu.

Dr. Mykolas Devenis, baigęs JAV medicinos mokslus grįžo Lietuvon, kur vertėsi medicinos praktika ir ūkininkavimu. Liepos m. 1940 metais jis buvo bolševikinių agentų areštuotas, kalintas Ukmergės ir Lukiškio (Vilniuje) kalėjimuose.

PENKI NAUJI DIRVOS
SKAITYTOJAI

Dirvos bendradarbis Antanas Grinius spaudos savaitės proga išrašė laikraštį Dirva susipažinimui šioms asmenims: Jonui Asminui, Stasiui Garliauskui, Kaziiui Gogeliui, Edvardui Milkui ir Kaziiui Ražauskui.

Išvežtas į naikinamąją Vorkutos stovyklą. 1942 metais balandžio mėn. energingomis žmonos Alenos pastangomis, kuri tuo laiku jau atvyko Amerikon, per JAV Valstybės Departamentą, jis buvo išlaisvintas iš Vorkutos stovyklos, apkeliaves visą Aziją, grįžo į JAV. Waterbury mieste vertėsi gydytojo praktika. Kersteno investigacijų komite te dr. M. Devenis liudija apie kalinimą Vorkutoje. Baltic States Investigation leidinyje įdėti jo parodymai. Pernai jis buvo pakviestas duoti pareiškimų dokumentiniam filmui apie sovietines stovyklas. Filmas buvo rodytas per TV ir turėjo keliasdešimt milijonų žiūrovų.

Alena Vileišytė-Devenienė, būdama gimnaziste, dalyvavo Vilniuje rezistencijoje prieš lenkus ir už tai ištremta į Nepriklausomą Lietuvą. Ji dalyvavo Lietuvos ūkininkų Draugijoje (pirmininke), Lietuvos Moterų taryboje ir kt. JAV-se žymėtina jos veikla Balso

vadovybėje, įkurdinimo komisijoje, Žaliojo ūkininkų internacionalo sąjūdyje, SLA, Vliko vadovybėje...

Dramatiška Alenos kova su sovietine valstybe dėl vyro išlaisvinimo gali būti beletristinio veikalo siužetu.

Isikūrę JAV-se Deveniai, trisdešimt keleriems metams praėjus, sukūrė ir įsteigė 100,000 dolerių fondą: "Devenijų kultūrinis fondas", apie kurį plačiau parašyta Dirvoje, nr. 78. Tai lietuviško visuomeniškumo apogiejus ir lietuvių kultūrininkų idealizmo nepralenkiamas pavyzdys.

Sukaktuvių minėjimas užbaigtas, dalyviams perėjus į Gate of Spain dangoraižio kaimynystėje esančius Devenijų namus. Čia bendrauta svetingoje solenizantų globoje. Kalbėjo Jurgis Gliuda, prof. Kazimieras Alminas, marti Devenienė ir vaikai. Solenizantams įteikta dovanų ir didelė, visų sukaktuvių minėjimo dalyvių pasirašyta speciali sveikinimo korta. Sveikinimo eilėraštis (J. Gliaudos):

*Štai žėri sukaktuvės santuokos auksinės:
Šviesi šiandien Alenos-Mykolo diena -
Pramžių lietuviybės židinio krūtinej
Plazdėki, gabijs, šeimų darnos liepsna!*

*Ir šildyk jų širdis dar ilgą, ilgą metų,
Ir švieski jų takus, kur žengia jie kartu -
Te visad jie matys pro ištremties verpetą
Šviesias, jaunas dienas prie Nemuno krantų!*

LIETUVIŲ DIENŲ KONCERTO BELAUKIANT

Pereitą antradienį turėjau progą aplankyti L.V.S. vyrų choro repeticiją. Kaip jau visiems žinoma šis choras atliks programą Lietuvių Dienų išvakarėse.

Išklausiau visą programą. O ji labai įvairi: čia galin-gai skamba Sodeikos Lietu-va, šiaurės Pašvaistė, tai širdį glosto švelnūtė Bram-so Lopsinė, tai vėl roman-tiška švedo daina Baltos Gė-lės ar Dvariono žvaigždutė. Pagaliau viską apvainikuo-ja jaunimui pritaikintas ciklas iš Rombergo opere-tės Student Prince.

Vyrų balsai skambūs, sodrūs. Choras šią specialią programą ruošė beveik vi-sus metus, tat ir dainų atli-kimas visai geras. Choras, atrodė, paėmė gerą liniją, duodamas kariškų ir patrio-tinių dainų pynes Vasario 16 ir kariuomenės švenčių progomis ir tarptautinių bei lietuvių kompozitorių kūri-nių su didele doze romanti-kos, kurią išpildys Lietuvių Dienų proga.

Choras yra pilnai pajė-gus pastatyti ir didesnio masto operetę, tik reikėtų pritraukti moterų balsų ir daugiau jaunų jėgų. Buvo bandyta pasikviesti Chica-gos Pirmyn chorą su opere-te, bet išlaidos (apie 3000 dol.) buvo nepakeliamos. Clevelando choras galėtų pastatyti operetę tik su ma-žomis išlaidomis.

Lietuvių Dienų išvakarė-se su šiuo choru pasirodys ir žinomas humoristas A. Baronas, kuris šalia choro romantikų dainų duos žiū-rovams progą ir gerai pasi-juokti.

Atrodė, kad lapkričio 9 d. koncertas bus bene pats di-džiausias pramoginis vaka-ras kelių metų bėgyje ir pa-liks žiūrovams gilių ispū-džių.

Bronius Gražulis

BALFO AUKŲ VAJAUS PIRMOSIOS KREGŽDĖS:

Dr. J. ir D. Maurukai — 100 dol., dr. Alf. Martus — 40, dol., A. Styra 30 dol., kun. B. Ivanauskas — 25 dol., Alg. Bielskus — 25 dol., Edv. Gincas (pensin-kas) — 20 dol., P. ir O.

Skardžiai — 20 dol., A. ir A. Mikoliūnai — 15 dol., Ger. Juškėnas — 15 dol., A. Ruk-šėnas — 10 dol., Fab. Ka-minskas — 10 dol., V. Ma-riūnas — 10 dol., kun. A. Goldikovskis — 10, V. ir T. Degučiai — 10 dol., A. ir L. Sagiai — 10, Z. ir S. Obele-niai — 10 dol., St. ir D. Čip-kai — 10 dol., M. Trainiaus-kaitė — 10 dol., E. Unger — 10 dol., A. ir R. Majorovai — 10 dol., R. ir Br. Snars-kiai — 10 dol., A. ir J. Šiau-čiūnai — 10 dol., G. ir H. Pikturai — 10 dol., Alg. Pautienis — 10 dol., K. Vai-čieliūnienė — 10 dol. ir pati pirmoji kregždė, Feliksas Zylė — 5 dol.

Aukų vėjus prasidėjo spa-lio mėn. 15 d., tėsiai iki gruodžio mėn., tad maloniai prašome visų neatidėliojant, aukas siųsti Balso skyr. iš-dininkei O. Jokūbaitienei, 13813 Othello Ave., Cleve-land, Ohio 44110, arba įteik-ti valdybos nariams.

Už gautasias aukas taria-me lietuvišką ačiū!

Balso Skyr. Valdyba

• Clevelando Tėvynės Garsų radijas, minėdamas savo veiklos 25 metų sukak-tį, gruodžio 1 Lietuvių na-mų salėje rengia banketą.

Sidabrinės sukakties šventėje pagrindinį žodį pa-sakys buvęs Amerikos Bal-so lietuvių skyriaus vyr. direktorius dr. Kostas R. Jurgėla. Kalbėtojas yra ad-vokatas, istorikas, knygų autorius. Nuo 1951 iki 1974 dr. Jurgėla vadovavo Ame-rikos Balso lietuviškųjų ra-dijo laidų štabui.

• Pensininkų Klubas se-kančio suėjimo š. m. lapkri-čio mėn. 7 d. 1 val. p. p. pra-nešėju pakviestas dr. A. Butkus.

Kviečiami dalyvauti visi esamieji ir būsimieji klubo nariai. Suėjimo metu pri-imami pareiškimai norinčių įstoti į klubą.

"KALBŲ BANKAS"

Nationalities Services Center su Cleveland State University ir Cleveland Council on World Affairs įsteigia Language Bank of Cleveland, kuris tarnaus rei-kalingiems skubos atvejuje vertėjo, be kurio pagalbos negali susikalbėti: ligoninė-je, teisme, imigracijos biu-re, valstybės departamen-to istaigoje ir kt.

Mokantieji kelias kalbas, kviečiami būti savanoriais vertėjais ir priklausyti šiam "kalbų bankui". Dėl smul-kesnių informacijų skambini-ti tel. Nationalities Ser. Cen-ter (216) 781-4560, ar tiesiog Language Bank of Cleve-land (216) 231-6525.

CLEVELANDO LIETUVIŲ DIENOS

ŠEŠTADIENĮ, LAPKRIČIO 9 D. 7 VAL. VAK. NAUJ. PARAPIJOS SALEJE

rengiamas VAKARAS.

Programoje: Rašytojas ALOYZAS BARONAS skaitys savo satyrinę kūrybą. Clevelando RAMOVĖNŲ choras — daug naujų, įdomių ir skambių dainų ir ištraukų iš operų. Po to vaisės, loterija ir kitos įvairybės.

Bilietų kainos 4, 3, 2, 1 dol. Iš anksto bilietus galima užsisakyti ar įsigyti pas Apyl. valdybos narius J. ŽILIONĮ (tel. 486-5275) ar ST. ASTRAUSKĄ (tel. 943-5948).

Norintieji prisidėti prie didžiojo vaišių stalo, prašomi apie tai pranešti minėtiems vald. narams ne vėliau LAPKRIČIO MĖN. 7 D.

SEKMADIENĮ, LAPKR. 10 D. NUO 11 IKI 6 V. P. P. NAUJ. PARAP. SALEJE

ruošama didelė ir įdomi MENO KŪRINIŲ, gintaro, audinių medžio ir kitokių dailės dirbinių PARODA

Įėjimas visiems laisvas.

Rengėjai — Lietuvių Bendruomenės Clevelando Apylinkės Valdyba ir talkininkai nuoširdžiai kviečia visus lietu-vius, o ypač mūsų jaunuomenę dalyvauti šeštadienio vakare ir sekmadienio parodoje.

• ŠV. KAZIMIERO lit. mokyklai paremti rengiami pietūs Nauj. parapijoje lapkričio 10 d. tuoj po pamaldų, lygiagrečiai su Lietuvių Die-nomis. Visi maloniai kviečia-mi į pietus atsilankyti.

ATVIROS DURYS Į LI-TUANISTINĘ MOKYKLĄ

Tenebūnie nė vieno vaiko kuris dėl ekonominių sunku-mų negalėtų lankyti šešta-dieninės lituanistinės mo-kyklos.

Sv. Kazimiero lit. mokyk-la Nauj. parapijoje kviečia tokiuose atvejuose pasinau-doti specialiomis stipendijo-mis be jokių formalumų ir tėvai prašomi atvežti vaikus į mokyklos atitinkamus sky-rius.

Tėvų Komitetas ir Mo-kyklos vadovybė

• GERTRUDE W. DO-NAHEY, Ohio valstijos išdi-ninkė, išrinkta 1970 m. šiais metais vėl kandidatuoja į šią vietą. Ji turi pilną pasitikė-jimą šiam svarbiam postui ir visas kvalifikacijas patar-nauti Ohio piliečiams.

Valstijos išdas kas met su-renka milijonus dolerių, ku-rie yra jėgų pinigai ir Mrs. Donahay saugiai juos valdo, tad lapkričio 5 d. perrinkime Gertrude W. Donahay. (sk.)

• CLEVELAND PUBLIC LIBRARY, kurios patarna-vimu naudojasi tūkstančiai jaunų ir senų prašo balsuo-ti lapkričio 5 už Issue Nr. 6, kas bibliotekai padidins pa-jamas \$4,200,000 penke-riems metams ir namų savi-ninkams tai per metus atsi-eis apie \$7.50 prie mokesčių sumos.

Tai pirmą kartą bibliote-ka prašo pagalbos, kad gali-ma būtų išlaikyti patarnavi-mą ir knygų rinkinius. Be šios sumos biblioteka nega-lės plėsti tautinių skyrių ir įsigyti jų kalbom lei-džiamų knygų, turės mažinti veikimo valandas, tarnauto-jų skaičių. (sk)

• Apdraudos reikalais ge-riausius patarnavimus gau-site kreipdamiesi į Z. Obe-lenį tel. 531-2211.

• Šventaragio, Vyt. Alan-to istorinio romano II tomo, kuris leidžiamas Vilties lei-dyklos, jau atspausdintas ir yra išvykoje, pristatymas Clevelando lietuvių visuo-menei įvyks š. m. gruodžio 7 d., šeštadienį, Lietuvių Namų salėje. Į pristatymą atvyksta autorius rašytojas Vytautas Alantas, buvęs Lietuvos Aido vyr. redakto-rius, ir rašytojas Balys Gra-žulis, kuris kalbės apie šį monumentalų veikalą. Pri-statymą rengia ALT S-gos Clevelando skyriaus valdy-ba.

Visi lietuviai maloniai kviečiami į šį pristatymą at-silankyti. Įėjimas veltui.

Tėv. G. Kijauskas, S.J., kalba Neringos tunto sueigoje, linkėdamas skautiškas idėjas pritaikyti kasdieniniame gyvenime.

V. Bacevičiaus nuotrauka

NERINGOS TUNTO IŠKILMINGOJE SUEIGOJE

Neringos Tunto skautės spalio 14 d., Naujos parapi-jos salėje iškilmingos suei-gos metu pristatė skaučių tėveliams ir svečiams savo šių metų darbo planą. Suei-gą atidarė v.s. tuntininkė Nijolė Kersnauskaitė. Po jos nuoširdaus pasveikinimo ir trumpo įžangos žodžio į sa-lę pradėjo žygiuoti ir atski-ri skaučių vienetai su savo vadovėm. Pirmosios įžygia-vu agunėlės. Visų akyse žėrėjo džiaugsmas ir viltis stebint šių pačių mažųjų skaučių vienetą. Įėjusios į su-eigą jos gražiai vienbalsiai paskelbė ir savo žūki: "Mes Agunos Neringos, tikros dukros Lietuvos". Toliau su-sirinkus visam tuntui su va-dovėm, atskiri vienetai su-kalbėjo jų parašytas mal-das.

Oficialią sueigos dalį pra-dėjo ps. Eglė Giedraitytė šiais žodžiais: "Budėkime se-sės ir broliai skautybė, kad džiaugtųsi laisve brangi Lie-tuva". Skautės atsakė daina "Laužai liepsnoja vakaruos". Po šio tuntininkė N. Kers-nauskaitė vėl prabilo į susi-rinkusius. Pirmiausia padė-kojo visom vadovėm už sek-mingai pravestą šią vasa-rą stovyklą. Vėliau kalbėda-ma apie skautiškąją veiklą išryškino skautybės pras-mę ir svarbą mūsų šių laikų gyvenime. Ypač pabrėžė svarbą tautinio ir religinio

auklėjimo per skautų orga-nizaciją. Šių laikų kova yra mūsų kova, sakė ji ir daug priklausys nuo to kiek kiek-viena skautė prie šios kovos prisidės.

Visiems buvo pristatyta šių metų tunto vadija: tun-to adjutantė Eglė Giedrai-tytė, Agunėlių vadovės Rauda Gelazienė ir Danutė Miškinytė, Paukštyčių — Ju-lija Ignatavičiūtė, Širvintos — Amanda Muliolienė, Vyres-nių skaučių — Aldona Miški-nienė, Židinių — Albina Bakūnienė. Tuntui talkini-kauja: Giedrė Kijauskienė, Lilija Juodišytė, Mirga Ki-žienė. Tunto kapelionai: tėv. G. Kijauskas ir tėv. L. Zaremba. Tėvų komiteto pirmininkas E. Rydelis.

Sueigoje dalyvavęs Tėv. G. Kijauskas, S.J., dabarti-nis šios parapijos klebonas, pasidžiaugė turėdamas savo parapijoj tokį gražų organi-zuotą jaunimą. Šiam jauni-mui jis palinkėjo gražias skautiškas idėjas pritaikinti ir kasdieniniame gyvenime. Trumpu žodžiu skautės pa-sveikino ir Tėv. L. Zarem-ba, S.J.

Vėliau visi tunto vienetai iš savo tuntininkės priėmė darbo juostas į kurias išsiuvinės savo atliktus dar-bus šiais metais. Ant atski-ro staliuko buvo vainikas gražiai papuoštų žvakių. Da-lį šių žvakių, kaip Dievo

meilės žiburius uždegė Tėv. G. Kijauskas ir Tėv. L. Za-remba. Kitas, kaip tėvynės meilės žiburius uždegė PLB Garbės pirmininkas St. Barz-dukas ir LB apyl. pirm. J. Malskis. Likusias, artimo meilės žvakes, uždegė p. Šu-kienė ir E. Rydelis. Šių žva-kių šviesoje skautės pasi-žadėjo vykdyti šių metų darbus ir joms pavestus už-davinius.

Sueiga toliau tęsėsi kaip įprasta dainomis ir skaučių linksmomis pasirodymais.

I. Bublienė

• Perkant, ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN

MACHINE REPAIRMAN
MILLWRIGHTS
and
ELECTRICIANS

Must possess a journeymans card or show proof of eight years work in that classifica-tion. We pay competitive wages and offer an excellent fringe benefit package. Please apply at Personnel Office:

MUSKEGON MOTOR
SPECIALITIES CO.

2314 Tyson St.

Jackson, Mich. 49203

517-787-6022

An Equal Opportunity Employer (79-81)

WANTED 1ST CLASS SKILLED
PROTOTYPE MECHANIC
LAYOUT DRAFTSMEN
DESIGNERS

TOOL-DIE REPAIRMEN

Medium sized automotive parts manu-facturer has immediate openings. Good working conditions, fringe ben-efits, overtime, profit Blue Cross, and pension plan. Apply

FERRO MFG.

1380 E. WOODBRIDGE
DETROIT MICH. 48207

(72-81)

Wanted 1st Class Skilled
BORING MILL
and

RADIAL DRILL

OPERATORS & SET UP MEN Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Steady work. We offer excellent fringe benefits, including com-plete medical package.

Call 216-531-3047

FEDERATED STEEL CORP.

(79-82)

ENDORSED

BY 40

NATIONALITY GROUPS
IN OUR COUNTY

VOTE FOR
COUNTY
AUDITOR

GEORGE V.

VOINOVICH

Voinovich For Auditor Comm., Robert Wendling, Treas.
1275 Overlook Rd.

KVALIFIKUOTA-PATYRUSI

Perrinkite
GERTRUDE W.

DONAHEY

TREASURER OF STATE

Remiantis jos darbų daviniiais!

Būdama šiose pareigose ji uždirbo Ohio gyven-tojams virš 200 milijonų dolerių savo pagrįsta investavimo programa.

Antradienį, lapkričio 5 balsuokite
demokratiškai.

Donahay Campaign Committee: Anteline Kurlinger, Secy.
21329 Lake Shore Blvd., Cleveland, Ohio 44129

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Šiaurės Amerikos Lietuvių Studentų Sąjungos suvažiavimas įvyks lapkričio 28-30 d., Royal York Hotel, Toronto, Kanadoje.

Registruotis galima ketvirtadienį, lapkričio 28 d. nuo 1 val. p. p. viešbutyje. Suvažiavimo tema "Vienybė".

MIRĖ VLADAS RADŽIONAS

Chicagoje spalio 24 mirė savanoris - kūrėjas Vladas Radžiūnas, sulaukęs 73 metų amžiaus. Clevelande gyvena velionies duktė mok. sktn. Aldona Miškinienė. Jai ir jos šeimai reiškiame nuoširdžią užuojautą.

• Prof. Br. Nemickas, kaip praneša Naujienos, pasitraukė iš JAV LB Garbės Teismo, nes darbas pasidarė nebegalimas; dalis teisėjų nesidomi teismo darbu, bylos būna vilkinamos, pats teismas praranda poveikumą, orumas menksta, tam tikra bendruomeninių grupė be paliavos sprendžia kluvinius teismo darbus, siekdami sujaukti pačią Garbės Teismo organizacinę sąrangą bei likviduoti jį, kaip nepriklausomą lietuvių bendruomenės organą.

• Lietuvių inžinierių ir architektų sąjunga pasiuntė raštą Australijos min. pirmininkui G. Whitlam, protestuodama prieš Baltijos valstybių inkorporacijos pripažinimą. Raštą pasirašė pirm. P. A. Mažeika ir sekretorius K. Almenas.

• Sol. Rožė Mainelytė, tarnaujanti Pan Am bendrovėje, buvo nuskrudusi į Venezuelą atostogų, kur ją pasitiko V. Venckus ir Vaisiūnai. Deiveikiai savo vilijoje suruošė jos pagerbimui vaišes, kuriose dalyvavo būrys Caracas lietuvių. Vėliau lankėsi Maracay, kur susitiko su Gavorskais, V. Biečiūnais ir kt. Caracase ją globojo dr. Rita Deiveikytė, Rita Jaloveckienė ir kiti.

• Pianistės Aldonos Keplaitės koncertas įvyks š. m. lapkričio 17 d. 6 v. v. Town Hall, New Yorke. Programoje Bach, Chopin, Scri-

abin, Debussy ir Liszt kūriniai. Bilietai 5, 4.50, 4 ir 3.50 dol. Iš anksto užsisakyti galima paštu; N. J. Seaman, 1697 Broadway, New York, N. Y. 10019, atsakymui įdedant vokelį.

CLEVELANDO TAUTINIŲ GRUPIŲ STATISTIKA

Clevelando universiteto surinktomis žiniomis Clevelande (su jo priemiesčiais) gyvena:

Negrų	322,512
Žydų	73,000
Italų	62,500
Lenkų	61,500
Vokiečių	53,000
Slovakų	48,000
Vengrų	41,000
Airių	36,000
Portorikiečių	20,000
Kanadiečių	19,500
Ukrainiečių	16,500
Kroatų	16,000
Graikų	15,000
Libaniečių-sirų	15,000
LIETUVIŲ	14,000
Rusų	11,000
Rumunų	10,000
Škotų	10,000
Šveicarų	8,900
Anglų	8,000
Saksų	5,000
Amer. indėnų	5,000
Pietų amerikiečių	4,000
Švedų	3,600
Serbų	3,200
Austrų	3,000
Azijos indų	2,000
Suomių	2,000
Latvių	1,500
Japonų	1,500
Baltgudžių	1,500
Danų	1,500
Olandų	1,300
Meksikiečių	1,300
Norvegų	1,100
Kiniečių	1,000
Lemko	1,000
Ispanų	900
Valiečių	900
Kubiečių	800
Filipinų	800
Prancūzų	700
Estų	500
Albanų	400
Egiptiečių	400
Bulgarų	400
Makedoniečių	200
Turkų	200
Korėjiečių	150
Iraniečių	150
Palestiniečių	150
Irakiečių	80
Havajiečių	50

III JAV IR KANADOS TEATRO FESTIVALIO REPERTUARAS

LAIKAS: 1974 m. lapkričio 27-30 ir gruodžio 1 dienomis.

VIETA: Jaunimo Centras, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Ill.

1. Trečiadienis, lapkričio 27 d., 8 v. v. — atidarymas. Anatolijaus Kairio 3 v. futurologa

MANO SENELIS. Režisuoja Darius Lapinskas. Vaidina Chicagos LB Jaunimo Teatras.

2. Ketvirtadienis, lapkričio 28 d., 5 v. po piet. Kartojama trečiadienio programa.

3. Penktadienis, lapkričio 29 d., 8 v. v. Vinco Kudirkos 6 paveikslų satyra VIRŠININKAI.

Scenai pritaikė Jurgis Jankus. Režisuoja Andrius Cieminis. Vaidina Rochesterio Jaunimo Teatras.

4. Šeštadienis, lapkričio 30 d., 8 v. v. Vytauto Alanto 3 v. komedija ŠIAPUS UŽDANGOS.

Režisuoja Alena Dauguvietytė - Kudabienė. Vaidina Hamiltono Dramos Grupė AUKURAS.

5. Sekmadienis, gruodžio 1 d., 2 val. po piet. Jurgio Gliaudos 3 veiksmų drama NAKTIS.

Režisuoja Dalila Mackialienė. Vaidina Los Angeles Dramos Sambūris.

6. Sekmadienis, gruodžio 1 d., 6 v. v. ŽYMENŲ VAKARAS.

Programoje: Režisierių pagerbimas, aktorių pristatymas, žymenų įteikimas, meninė dalis, vaišės, muzika, baras ir t.t.

KARŪNA

NAUJAS ANATOLIJAUS KAIRIO DRAMINIS VEIKALAS.

Istorinė drama — poema iš Mindaugo laikų — nuo 1237 iki 1268 metų — parašyta eiliuota kalba ir susideda iš trijų savaimingų dalių.

Pirmoji dalis — Karūnos pavasaris, 3 v. legenda, vaizduoja Mindaugo kovas į karūną. Antroji dalis — Karūnos žiedai, 3 v. drama, apima krikšto, karūnacijos ir jau suvienytos valstybės problemas. Trečioji — Karūnos vaisiai, 3 v. tragedija, sprendžia Mindaugo mirties, o kartu ir Lietuvos tragediją.

Viso KARŪNOJE yra 9 veiksmų, 27 paveikslai, prologas ir epilogas, 318 puslapių, kietais viršeliais, didelio formato, meniškai iliustruota ir gražiai išleista. KARŪNA tinka vaidinti, skaityti, deklamuoti mokyklose, parengimuose, mėnėjimuose, graži, taisyklinga ir vaizdi kalba. Tai vertinga dovana švenčių, vardadienių, gimtadienių, mokyklos baigimo ar bet kuria kita proga savo vaikams, anūkams ar draugams, lietuviško teatro darbuotojams.

KARŪNĄ išleido knygų leidykla DIALOGAS. Kaina \$6.50 su persiuntimu. Galima gauti DRAUGE, DARBININKE, KELEIVYJE, MARGINIUOSE, VAZNELIŲ PREKYBOJE, TERROJE, įvairiuose spaudos kioskuose ir pas platintojus, arba užsisakyti tiesiai iš leidyklos tokiu adresu: Leidykla DIALOGAS, 8457 So. Pulaski Rd., Chicago, Ill. 60652.

WANTED 1ST CLASS SKILLED MACHINISTS MILLING MACHINIST and TURRET LATHE OPERATOR Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. No trainees: 3 to 5 years experience to qualify. Excellent benefits. ROBINTECH INC. 3421 Old Vestal Rd. Vestal, N. Y. 13850 609-729-9381

7 DIENOS ČIKAGOJE

VLADAS BŪTĖNAS

Chicago Daily News

Final markets
Red
Streak
Stocks up 3

Gun battle in Loop! Cop shot by bandit

Bullets fly in chase on State St.

Lithuanian lovely is Folk Fair queen

programa praėjusiam Spaudos baliuje, kur jos dainų su L. Stempužio gitaros pagalba klausėsi per 600 žmonių. Šio šeštadienio rečitalio-koncerto programa busianti įvairi. Koncertas prasidės klasikineis italų kompozitorių 15-16 šimt. dainomis. Toliau soslistė prieis Schumano romantinės muzikos dainų cikle "Poeto meilė", o pirmąją dalį užbaigs arija iš Rossini operos "Italė Alžyre", tos operos, kurią pėnai statė Chicagos Lyric opera. Antroje dalyje praskambės lietuvių kompozitoriai: St. Šimkus, A. Bražinskas ir naujausios komp. D. Lapinsko dainos. Iš to naujųjų dainų ciklo solistė su kompozitorium ruošia naują plokštelę, berods, jau ketvirtą, nes iki šiol A. Stempužienė yra išleidusi šias plokšteles: "Dainos", "Arijų plokštelė" ir drauge su D. Lapinsku "Ainių dainos". Tų plokštelių laidos dar neišsemtos, bet žmonėse ir net radiofonuose plačiai pasklidusios. Pvz. Clevelande reklamuojant Metropolitan operos gastroles, per amerikiečių radiją buvo transliuojamos A. Stempužienės dainos. Solistei yra žinoma, kad jos dainas yra transliavę ir Vilniaus radiofonas. Po koncerto Chicagoje A. Stempužienė žada kiek pailsėti, o po to pradės ruošis gastrolėms pas Australijos lietuvių. Ją kviečia Australijos Lietuvių Bendruomenė ir kelionei pakils, lygiai po metų, 1975 m. lapkričio mėn.

A. Stempužienei ir D. Lapinskiui geriausio pasisekimo lapkričio 2 d. koncerte Chicagoje, o kitais metais

ALDONA STEMPUŽIENĖS KONCERTAS
Lapkričio 2, 1974 (šešt.) 8v.
Jaunimo Centras, Chicagoje
Bilietai-Marginiuose
Rengia Santara-Sviesa

Solistė Aldona Stempužienė, savo koncerte Jaunimo Centre lapkričio 2 d. 8 v.v., atliks šių kompozitorių kūrinius: Peri, Falconieri, Purcell, Scarlatti, Caccini, Schumann, Ponchielli, Rossini, Bražinsko, Šimkaus ir Lapinsko.

gastrolėse pas Australijos lietuvių. Baigiant idomu pabrėžti, kad A. Stempužienės tėvelio a.a. mokyti. Butkaus ilgus metus išlaikyto Si biro tremtyje, autentiški atsiminimai bus išleisti Chicagoje.

• ANTRADIENIO, spalio 22 d. vakare Karvelių namuose (o kas nepažįsta J. Karvelio kaip prekybininko, knygų bei plokštelių leidėjo) susirinko LŽS cv nariai, buv. LRD pirm. A. Baronas ir dar keli atsiviešinti su čia ilgiau pabūvusiais D. ir Br. Railomis. Pats didžiausias siurprizas buvo kai, po Vyt. Kasniūno įžangos žodžių pradendant vakaronę, į garsintuvą buvo įjungta to paties J. Karvelio 1934 m. Kaune išleista plokštelė, kur Spaudos valso žodžius dainavo ne kas kitas, o Bronys Raila. Tokia staigmena po 40 metų vi siems buvo netikėtai įdomi, gi ši kartą valsa čia pat vietoje turėjo paškotti Br. Raila su Karveliene ir J. Karvelis su D. Railiene. Po vakariinės ir idomių pokalbių vienas kultūrininkas, prieš porą metų lankęsis Lietuvoje, parodė spalvotas skaidres Vilniaus bažnyčių, idomėnių architektūrinų kūrinių, o taip pat ir vaizdų iš provincijos. Žiūrint skaidres ir klausantis jas rodžiusio komentaru, susidarė įspūdis, kad svarbiausi architektūriniai paminklai, daugumoje Vilniaus bažnyčios, restauruojamos bei atnaujinamos tik iš lauko dėl turistų akių, gi jų viduje dar daug netvarkos, užsilikusios iš Stalino laikų: sušaudytos bei sudaužytos statulos, apnaukinti altoriai ir pn. Tikėkime, kad šaunūs lietuviai restauratoriai bei architektai kada nors gaus iš Maskvos leidimus atnaujinti ir bažnyčių vidų.

PRINTING COMPANY

Commercial sheet fed lithographer has immediate openings for the following personnel:
STRIPPERS—Must have heavy experience with quality four color process & plate making background.

EXPERIENCED.

PRINTING ESTIMATOR With thorough graphic arts background.

Excellent career opportunity. Liberal company benefits & advancement opportunity to grow with a rapidly expanding company. Located in new facilities in a beautiful industrial park.

Contact

EMBOSSING PRINTERS INC.
5350 W. Dickman Rd.
Ft. Custer Industrial Park
Battle Creek, Mich. 49015
616-968-2222

(75-81)

Lietuvos kariuomenės savanoriui

VLADUI RADŽIŪNUI

mirus, seserišką - brolišką užuojautą reiškiamo velionies dukrai sktn. ALDONAI MIŠKINIENEI, vaikaičiams DANUTEI, DALIAI ir ALGIUKUI ir kitiems giminėms

Clevelando skautininkės

ir

skautininkai

Mirus Lietuvoje

MARCELEI PETRAITIENEI,

jos sūnui Jūrui v. sktn. PRANUI PETRAICIUI ir dukraitei sktn. JŪRATEI PETRAITYTEI reiškiame nuoširdžią užuojautą

Clevelando

skautai-skautės-akademikai

(81-87)